

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัยนั้น ผู้วิจัยขอนำเสนอเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนตอนที่ 2-4 เป็นการตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 1 - 3

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 คุณภาพของบัณฑิตตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต (ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต ต่อความจำเป็นของทักษะต่างๆ ในการปฏิบัติงาน และความพึงพอใจต่อทักษะนั้นๆ ของบัณฑิต)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต บัณฑิต คณาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ต่อคุณภาพของบัณฑิตที่ยังต้องพัฒนา

ตอนที่ 4 แนวทางการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตของ มสธ. ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ในตอนนี้เป็นการนำเสนอข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บัณฑิต บัณฑิต อาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บัณฑิต

ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บัณฑิตมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปในด้านต่างๆ ของผู้ใช้บัณฑิต

	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. หน่วยงาน			
1.1 ประเภทของหน่วยงาน			
รัฐบาล		172	47.38
เอกชน		189	52.07
ไม่ระบุ		2	0.55
รวม		363	100.00

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1.2 ลักษณะของหน่วยงาน		
บ้านจัดสรรที่ดิน	7	1.93
เหมืองแร่	1	0.28
โรงงานอุตสาหกรรม	49	13.50
พลังงาน	8	2.20
น้ำและของเสีย	1	0.28
การก่อสร้าง	10	2.75
ขายส่งสินค้า	20	5.51
การขนส่ง	7	1.93
ที่พักและอาหาร	4	1.10
ข่าวสารและการติดต่อสื่อสาร	14	3.86
การเงินและการประกันภัย	22	6.06
การเกษตร ป่าไม้ ประมง	14	3.86
วิชาชีพ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี	12	3.31
บริการ	40	11.01
ศิลปะการแสดง บันเทิง	1	0.28
บริหารสาธารณะ	42	11.57
ทหาร/ตำรวจ	12	3.31
การศึกษา	32	8.82
สุขภาพและสังคมสงเคราะห์	46	12.67
ไม่ระบุ	21	5.78
รวม	363	100.00

ตารางที่ 1 (ต่อ)

	จังหวัด	จำนวน	ร้อยละ
1.3	ที่ตั้งหน่วยงานของท่าน		
	กระบี่	7	1.93
	กรุงเทพมหานคร	28	7.71
	กาญจนบุรี	1	0.28
	ขอนแก่น	9	2.48
	ฉะเชิงเทรา	3	0.83
	ชลบุรี	6	1.65
	ชัยภูมิ	8	2.20
	ชุมพร	3	0.83
	เชียงใหม่	8	2.20
	ตรัง	11	3.03
	ตาก	7	1.93
	ตาก	1	0.28
	นครนายก	1	0.28
	นครพนม	1	0.28
	นครราชสีมา	13	3.58
	นครศรีธรรมราช	12	3.31
	นครสวรรค์	4	1.10
	นนทบุรี	2	0.55
	น่าน	9	2.48
	บึงกาฬ	1	0.28
	บุรีรัมย์	6	1.65
	ปทุมธานี	9	2.48
	ประจวบคีรีขันธ์	4	1.10
	ปราจีนบุรี	4	1.10

ตารางที่ 1 (ต่อ)

	จังหวัด	จำนวน	ร้อยละ
	ปัตตานี	1	0.28
	พระนครศรีอยุธยา	9	2.48
	พะเยา	3	0.83
	พังงา	5	1.38
	พัทลุง	7	1.93
	พิจิตร	6	1.65
	พิษณุโลก	10	2.75
	เพชรบุรี	1	0.28
	แพร่	7	1.93
	ภูเก็ต	10	2.75
	มหาสารคาม	8	2.20
	มุกดาหาร	1	0.28
	แม่ฮ่องสอน	3	0.83
	ยโสธร	2	0.55
	ยะลา	3	0.83
	ร้อยเอ็ด	2	0.55
	ระนอง	2	0.55
	ระยอง	4	1.10
	ราชบุรี	1	0.28
	ลพบุรี	5	1.38
	ลำปาง	12	3.31
	ลำพูน	8	2.20
	เลย	2	0.55
	ศรีสะเกษ	2	0.55

ตารางที่ 1 (ต่อ)

จังหวัด	จำนวน	ร้อยละ
สกลนคร	1	0.28
สงขลา	11	3.03
สตูล	2	0.55
สมุทรปราการ	9	2.48
สมุทรสาคร	2	0.55
สระบุรี	5	1.38
สิงห์บุรี	1	0.28
สุโขทัย	5	1.38
สุพรรณบุรี	1	0.28
สุราษฎร์ธานี	9	2.48
หนองคาย	5	1.38
หนองบัวลำภู	1	0.28
อุดรธานี	10	2.75
อุตรดิตถ์	5	1.38
อุบลราชธานี	10	2.75
ไม่ระบุ	14	3.85
รวม	363	100.00

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
2. จำนวนพนักงานในหน่วยงาน		
น้อยกว่า 10 คน	40	11.0
11 – 50	150	41.3
51 – 100	89	24.5
101 – 500	67	18.5
มากกว่า 500	17	4.70
รวม	363	100.00

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
3. จำนวนพนักงานใหม่ที่จบ ป.ตรีที่หน่วยงานรับในรอบปีที่ผ่านมา		
น้อยกว่า 10 คน	335	92.29
11 – 20 คน	18	4.96
21 – 30 คน	4	1.10
31 – 40 คน	6	1.65
รวม	363	100.00
4. ความสัมพันธ์ของท่านกับบัณฑิตที่ท่านประเมิน		
ผู้จัดการฝ่าย	33	9.09
หัวหน้าควบคุมการปฏิบัติงาน	283	77.96
ฝ่ายพัฒนาบุคลากร	9	2.47
อื่นๆ (หัวหน้าหน่วยงาน/ผู้อำนวยการ)	19	5.24
ไม่ระบุ (not specify)	19	5.24
รวม	363	100.00
5. การได้รับปริญญาของบัณฑิตท่านนี้ สามารถใช้ในการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งหรือไม่		
ใช่	129	35.50
ไม่ใช่	214	59.00
ไม่สำหรับผู้เริ่มงานใหม่	14	3.90
ไม่ระบุ	6	1.60
รวม	363	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมาจากหน่วยงานภาครัฐ (47.38%) และภาคเอกชน (52.07%) ในจำนวนใกล้เคียงกัน ในด้านลักษณะของหน่วยงาน พบว่า เป็นหน่วยงานที่มีความหลากหลายมาก เป็นหน่วยงานประเภทโรงงานอุตสาหกรรม (13.50%) สุขภาพและสังคมสงเคราะห์ (12.67%) บริหารสาธารณะ (11.57%) และบริการ (11.01%) สำหรับที่ตั้งของหน่วยงาน พบว่า กระจายอยู่ในทุกภูมิภาคของประเทศและแทบจะอยู่ในทุกจังหวัด

สำหรับจำนวนพนักงานในหน่วยงานส่วนใหญ่มีพนักงานประมาณ 11-50 คน (41.3%) รองลงมาระหว่าง 51-100 คน (24.5%) หน่วยงานเหล่านี้ส่วนใหญ่รับพนักงานใหม่น้อยกว่า 10 คนต่อปี (92.29%)

ผู้ใช้บัณฑิตที่ให้ข้อมูลสำหรับการวิจัยนี้ ส่วนใหญ่เป็นหัวหน้าที่ดูแลการปฏิบัติงานของบัณฑิต (78.0%) และการได้รับปริญญาของบัณฑิต ไม่สามารถใช้เลื่อนตำแหน่งได้เป็นส่วนใหญ่ (59.0%) รองลงมาสามารถใช้เลื่อนตำแหน่งได้ (35.5%)

1.2 ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิต

ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

(หมายเหตุ ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างของบัณฑิตไว้ 400 คน เมื่อแจกแบบสอบถามรอบแรก ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมามาก่อนข้างน้อย ผู้วิจัยจึงส่งแบบสอบถามรอบที่สอง ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์รวมกับรอบแรกเป็น 572 ฉบับ ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างทั้ง 572 ฉบับ)

ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิต มสธ.

	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ			
	ชาย	240	42.00
	หญิง	317	55.40
	ไม่ระบุ	15	2.60
	รวม	572	100.00
2. อายุ			
	20 – 30	151	26.40
	31 – 40	261	45.62
	41 – 50	118	20.63
	51 – 60	27	4.73
	60 ปีขึ้นไป	4	0.70
	ไม่ระบุ	11	1.92
	รวม	572	100.00

ตารางที่ 2 (ต่อ)

	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
3. ภูมิภาค			
	กรุงเทพฯ	80	13.99
	ภาคเหนือ	73	12.77
	ภาคกลาง (รวมตะวันออก)	206	36.01
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	158	27.62
	ภาคใต้	55	9.61
	รวม	572	100.00
4. จบการศึกษาจากสาขาวิชา/คณะ			
	ศึกษาศาสตร์	63	11.01
	ศิลปศาสตร์	39	6.82
	วิทยาการจัดการ	64	11.19
	เศรษฐศาสตร์	20	3.50
	นิติศาสตร์	54	9.44
	รัฐศาสตร์	55	9.61
	นิเทศศาสตร์	62	10.84
	มนุษยนิเวศศาสตร์	75	13.11
	เกษตรศาสตร์และสหกรณ์	52	9.09
	วิทยาศาสตร์สุขภาพ	41	7.17
	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	22	3.85
	พยาบาลศาสตร์	25	4.37
	รวม	572	100.00
5. ปีที่สำเร็จการศึกษา			
	2557	535	93.53
	2558	37	6.47
	รวม	572	100.00

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
6. ชนิด/ลักษณะงานของหน่วยงานของบัณฑิต		
1) หน่วยงานที่ให้บริการของรัฐ	90	15.73
2) โรงงานอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรม งานบริษัทเอกชน	86	15.03
3) การศึกษา	59	10.31
4) ทหาร/ตำรวจ	54	9.44
5) ค้าขาย ธุรกิจส่วนตัว	41	7.17
6) วิชาชีพ วิทยาศาสตร์ เทคนิค	40	6.99
7) พยาบาล สุขภาพ สาธารณสุข และสังคมสงเคราะห์	26	4.54
8) การเกษตร ป่าไม้ ประมง	25	4.37
9) บริหารสาธารณะ	19	3.32
10) ที่พักและอาหาร	17	2.97
11) ข่าวสารและการติดต่อสื่อสาร โฆษณา ประชาสัมพันธ์	17	2.97
12) การเงินและการประกันภัย	16	2.79
13) ก่อสร้าง	16	2.79
14) การขนส่ง	12	2.10
15) กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน องค์กรท้องถิ่น การปกครอง นิติบัญญัติ	11	1.92
16) บ้านจัดสรร ที่ดิน	8	1.39
17) งานด้านคอมพิวเตอร์ IT	8	1.39
18) ศิลปะ การแสดง การบันเทิง	7	1.22
19) พลังงาน	6	1.04
20) เหมืองแร่	3	0.52
21) บรรเทาสาธารณภัย	3	0.52
22) จัดเก็บภาษีอากร	2	0.35
23) อุตสาหกรรมรถยนต์	2	0.35
24) การบิน	2	0.35

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
24) น้ำและของเสีย	1	0.17
25) กรมที่ดิน	1	0.17
รวม	572	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า บัณฑิต (ป.ตรี) ที่ทำการศึกษาคั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (55.4%) มีอายุระหว่าง 31-40 มากที่สุด (45.6%) รองลงมาคือ 20-30 (26.4%) และ 41-50 (20.6%) มีภูมิลำเนาอยู่ในทุกภูมิภาค โดยอยู่ในภาคกลางและภาคตะวันออกมากที่สุด (36.01%) รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (27.62%) บัณฑิตสำเร็จการศึกษาระบายในทุกสาขาวิชา/คณะของมหาวิทยาลัย และส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2557 สำหรับลักษณะงานที่ทำความหลากหลายมาก และอยู่ในองค์กรภาครัฐ เอกชน องค์กรท้องถิ่น ภาคอุตสาหกรรม และทำธุรกิจของตนเอง

1.3 ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์

ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	21	35.60
หญิง	38	64.40
รวม	59	100.00
2. อายุ		
20 – 30	8	13.56
31 – 40	9	15.26
41 – 50	36	61.02
51 – 60	6	10.16
60 ปีขึ้นไป	-	-
รวม	59	100.00

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สาขาวิชา	จำนวน	ร้อยละ
3. สาขาวิชา/สำนัก		
วิทยาการจัดการ	6	10.16
นิติศาสตร์	3	5.09
มนุษยนิเวศศาสตร์	4	6.78
นิเทศศาสตร์	3	5.09
พยาบาลศาสตร์	3	5.09
รัฐศาสตร์	5	8.47
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	3	5.09
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	7	11.86
ศิลปศาสตร์	5	8.47
ศึกษาศาสตร์	9	15.25
เกษตรศาสตร์และสหกรณ์	4	6.78
เศรษฐศาสตร์	3	5.09
สำนักเทคโนโลยีการศึกษา	4	6.78
สำนักทะเบียนและวัดผล	5	8.48
รวม	59	100.00
เวลาปฏิบัติงาน	จำนวน	ร้อยละ
4. ท่านเป็นอาจารย์ที่ มสธ. มาแล้วกี่ปี		
0 – 2 ปี	5	8.48
มากกว่า 2 – 5 ปี	2	3.39
มากกว่า 5 – 7 ปี	5	8.48
มากกว่า 7 – 10 ปี	6	10.17
มากกว่า 10 – 15 ปี	2	3.39

ตารางที่ 3 (ต่อ)

เวลาปฏิบัติงาน	จำนวน	ร้อยละ
มากกว่า 15 – 20 ปี	8	13.55
มากกว่า 20 – 25 ปี	13	22.03
มากกว่า 25 ปี	18	30.51
รวม	59	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 59 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (64.40%) ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี (61.00%) รองลงมาอายุระหว่าง 31-40 ปี (15.30%) สำหรับหลักสูตรและสาขาวิชาที่สอน อาจารย์มาจากทุกสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนระดับปริญญาตรี สำหรับระยะเวลาที่เป็นอาจารย์ที่ มสธ. ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์มามากกว่า 25 ปี มากที่สุด (30.50%) รองลงมาคือ มากกว่า 20-25 ปี (22.0%)

1.4 ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4 ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	16	32.00
หญิง	34	68.00
รวม	50	100.00
2. อายุ		
31 – 40	10	20.00
41 – 50	13	26.00
51 – 60	21	42.00
60 ปีขึ้นไป	1	2.00
ไม่ระบุ	5	10.00
รวม	50	100.00

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
3. หน่วยงานที่ปฏิบัติ		
สำนักบริการการศึกษา	12	24.00
สำนักวิชาการ	7	14.00
สำนักทะเบียนและวัดผล	4	8.00
สำนักบรรณสารสนเทศ	4	8.00
ศูนย์บริการ One stop services	3	6.00
ศูนย์วิทย์พัฒนา	12	24.00
ไม่ระบุ	8	16.00
รวม	50	100.00
4. จำนวนปีที่ท่านปฏิบัติงาน		
0 – 2 ปี	4	8.00
มากกว่า 2 – 5 ปี	1	2.00
มากกว่า 5 – 7 ปี	2	4.00
มากกว่า 7 – 10 ปี	6	12.00
มากกว่า 10 – 15 ปี	6	12.00
มากกว่า 15 – 20 ปี	11	22.00
มากกว่า 20 – 25 ปี	4	8.00
มากกว่า 25 ปี	13	26.00
ไม่ระบุ	3	6.00
รวม	50	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่า บุคลากรของมหาวิทยาลัยที่ทำงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (68.00%) ในด้านอายุ ส่วนใหญ่มีอายุช่วง 51-60 ปี (42.00%) รองลงมาคือ 41-50 ปี (26.00%) สำหรับหน่วยงานที่ปฏิบัติงานพบว่า บุคลากรมาจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง ศูนย์วิทย์พัฒนา ซึ่งเป็นหน่วยงานในภูมิภาคของมหาวิทยาลัย ซึ่งกระจายอยู่ใน 10 จังหวัดทั่วประเทศ

สำหรับจำนวนปีที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยพบว่า ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานมากกว่า 25 ปี (26.00%) รองลงมา 15-20 ปี (22.00%)

ตอนที่ 2 คุณภาพของบัณฑิตตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต

2.1 คุณภาพของบัณฑิต มสธ.

2.1.1 คุณภาพของบัณฑิต มสธ. ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต

ในตอนนี้เป็น การนำเสนอผลการศึกษาคูณภาพของบัณฑิต มสธ. ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต โดยข้อมูลที่น่าเสนอจะเป็นความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อระดับความสำคัญของทักษะด้านต่างๆ ที่มีต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิต และระดับความพึงพอใจต่อทักษะเหล่านั้นของบัณฑิต มสธ.

การนำเสนอจะนำเสนอทั้งภาพรวมของทักษะด้านต่างๆ และทักษะแต่ละด้านในประเด็นย่อยๆ ตามรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อความสำคัญของทักษะด้านต่างๆ ในภาพรวมต่อการปฏิบัติงานและความพึงพอใจต่อทักษะแต่ละด้านของบัณฑิต มสธ. (n = 363)

ความรู้และทักษะแต่ละด้าน ในภาพรวม	ความสำคัญต่อการ ปฏิบัติงาน			ความพึงพอใจ			ความ แตกต่าง	แปล ผล
	\bar{X}	S.D.	แปล	\bar{X}	S.D.	แปล		
			ผล			ผล		
1. ทักษะพื้นฐาน	3.75	0.51	มาก	3.51	0.46	มาก	0.24	น้อย
2. ความสามารถทางวิชาชีพ	4.19	0.45	มาก	3.95	0.49	มาก	0.24	น้อย
3. ทักษะความสามารถส่วนบุคคล	4.40	0.50	มาก	4.21	0.45	มาก	0.19	น้อย
4. ทักษะด้านการจัดระบบงาน	4.12	0.46	มาก	3.89	0.46	มาก	0.23	น้อย
5. ความรู้และทักษะเฉพาะด้าน	4.16	0.49	มาก	3.81	0.57	มาก	0.35	น้อย

จากตาราง 5 พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นว่า ความรู้และทักษะแต่ละด้าน มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตในระดับมากทุกด้าน และมีความพึงพอใจต่อทักษะแต่ละด้านของบัณฑิตในระดับมากทุกด้านเช่นกัน ทั้งนี้ ด้านทักษะความสามารถส่วนบุคคลได้ค่าเฉลี่ยความสำคัญสูงกว่าด้านอื่นๆ ($\bar{X} = 4.40$) และผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อทักษะด้านนี้ของบัณฑิตในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่นๆ เช่นกัน ($\bar{X} = 4.21$) ความแตกต่างระหว่างความสำคัญกับความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย (= 0.19) คือยังไม่ต้องปรับปรุง ด้านที่ผู้ใช้บัณฑิตเห็นว่ามีควมสำคัญระดับมากรองลงมา คือ ความสามารถทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.19$) และผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อทักษะด้านนี้ของบัณฑิตในระดับมากรองลงมาเช่นกัน ($\bar{X} = 3.95$) โดยความแตกต่างระหว่างความสำคัญกับความพึงพอใจต่อทักษะมีอยู่ในระดับน้อย (= 0.24)

สำหรับด้านความรู้และทักษะเฉพาะด้าน ผู้ใช้บัณฑิตเห็นว่ามีควมสำคัญมาก ($\bar{X} = 4.16$) มีความพึงพอใจต่อความรู้และทักษะด้านนี้ระดับมากเช่นกัน ($\bar{X} = 3.81$) แต่ค่าความสำคัญสูงกว่าความพึงพอใจ 0.35 ซึ่งสูงกว่าด้านอื่นๆ อาจจะไปพิจารณาเพื่อพัฒนาบัณฑิตได้

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อความสำคัญในการปฏิบัติงาน และความพึงพอใจต่อทักษะพื้นฐานของบัณฑิต มสธ.

ทักษะพื้นฐาน	ความสำคัญต่อการปฏิบัติงาน			ความพึงพอใจ			ความแตกต่าง	แปลผล
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล		
1. การสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการพูดทักษะพื้นฐาน	3.55	0.76	มาก	3.20	0.57	ปานกลาง	0.35	น้อย
2. การสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการเขียน	3.52	0.77	มาก	3.22	0.59	ปานกลาง	0.30	น้อย
3. ความเข้าใจในภาษาอังกฤษ	3.60	0.71	มาก	3.21	0.58	ปานกลาง	0.39	น้อย
4. ทักษะการคิดคำนวณ	3.78	0.65	มาก	3.75	0.65	มาก	0.03	น้อย
5. ทักษะ ICT	3.99	0.58	มาก	3.83	0.64	มาก	0.16	น้อย
6 ทักษะการรู้ข้อมูลข่าวสาร (Information Literacy)	3.97	0.62	มาก	3.86	0.59	มาก	0.11	น้อย
เฉลี่ยรวม	3.75	0.51	มาก	3.51	0.46	มาก	0.24	น้อย

กลุ่มทักษะพื้นฐาน ผู้ใช้บัณฑิตมีความเห็นต่อทักษะกลุ่มนี้ในภาพรวมว่า มีความสำคัญต่อ งานในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) และมีความพึงพอใจในระดับมากต่อทักษะกลุ่มนี้ในบัณฑิต มสธ. ($\bar{X} = 3.51$) ความแตกต่างระหว่างความสำคัญกับความพึงพอใจ มีค่าอยู่ในระดับน้อย โดยทักษะในกลุ่มนี้ ด้านที่ผู้ใช้บัณฑิตเห็นว่าสำคัญที่สุด คือ ทักษะ ICT ($\bar{X} = 3.99$) และมีความพึงพอใจต่อทักษะด้านนี้ของ บัณฑิต มสธ. ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) ค่าความแตกต่างระหว่างความสำคัญกับความพึงพอใจอยู่ใน ระดับน้อย (0.16) ทักษะที่ผู้ใช้บัณฑิตเห็นว่าสำคัญมากในลำดับรองลงมา คือ ทักษะการรู้ข้อมูลข่าวสาร (Information Literacy) ($\bar{X} = 3.97$) และผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อทักษะนี้ของบัณฑิต มสธ. ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) ค่าความแตกต่างระหว่างความสำคัญกับความพึงพอใจอยู่ที่ระดับน้อย (0.11) ส่วนทักษะที่ได้ความสำคัญระดับมากแต่คะแนนรองลงมา และได้ค่าความพึงพอใจระดับปานกลาง คือ การสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการเขียน ความเข้าใจในภาษาอังกฤษ และการสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการพูด

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อความสำคัญในการปฏิบัติงาน และความพึงพอใจต่อความสามารถทางวิชาชีพ

ความสามารถทางวิชาชีพ	ความสำคัญต่อการปฏิบัติงาน			ความพึงพอใจ			ความแตกต่าง	แปลผล
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล		
1. ทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์และการแก้ปัญหา	4.26	0.55	มาก	3.95	0.61	มาก	0.31	น้อย
2. ทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม	4.06	0.60	มาก	3.75	0.66	มาก	0.31	น้อย
3. ทักษะการวิเคราะห์	4.17	0.54	มาก	3.86	0.62	มาก	0.31	น้อย
4. ทักษะการสรุปความ/สรุปความคิดรวบยอด	4.15	0.56	มาก	3.89	0.57	มาก	0.26	น้อย
5. ทักษะความร่วมมือ	4.37	0.54	มาก	4.24	0.58	มาก	0.13	น้อย
6. ทักษะการค้นคว้าข้อมูล	4.14	0.61	มาก	4.04	0.62	มาก	0.10	น้อย
เฉลี่ยรวม	4.19	0.45	มาก	3.95	0.49	มาก	0.24	น้อย

กลุ่มความสามารถทางวิชาชีพ ผู้ใช้บัณฑิตมีความเห็นว่า ทักษะกลุ่มนี้ในภาพรวมมีความสำคัญต่อการทำงานในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) และมีความพึงพอใจต่อทักษะกลุ่มนี้ในภาพรวมของบัณฑิต มสธ. ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) มีค่าความแตกต่างระหว่างความสำคัญกับความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย (0.24) ทักษะกลุ่มนี้ด้านที่ผู้ใช้บัณฑิตเห็นว่ามีค่าความสำคัญมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่นๆ คือ ทักษะความร่วมมือ ($\bar{X} = 4.37$) และมีความพึงพอใจต่อทักษะนี้ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) โดยความแตกต่างระหว่างความสำคัญกับความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย (0.13) ด้านที่ได้ค่าเฉลี่ยความสำคัญรองลงมา คือ ทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 4.26$) และมีความพึงพอใจต่อทักษะด้านนี้ของบัณฑิต มสธ. ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) โดยความแตกต่างระหว่างความสำคัญและความพึงพอใจมีค่าในระดับน้อย (0.31) แต่ความแตกต่างนี้ก็สูงกว่าความแตกต่างในทักษะด้านอื่นๆ ซึ่งอาจนำไปพิจารณาพัฒนานักศึกษา

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อความสำคัญในการปฏิบัติงาน และความพึงพอใจต่อทักษะความสามารถส่วนบุคคล

ความสามารถส่วนบุคคล	ความสำคัญต่อการปฏิบัติงาน			ความพึงพอใจ			ความแตกต่าง	แปลผล
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล		
1. ความรับผิดชอบ : ความสามารถในการทำงานได้ทันเวลา	4.63	0.51	มากที่สุด	4.30	0.56	มาก	0.33	น้อย
2. ความซื่อสัตย์สุจริต	4.67	0.50	มากที่สุด	4.40	0.53	มาก	0.27	น้อย
3. การพึ่งพาตนเอง	4.38	0.66	มาก	4.25	0.55	มาก	0.13	น้อย
4. ความสามารถในการปรับตัว : ยืดหยุ่น	4.40	0.62	มาก	4.22	0.53	มาก	0.18	น้อย
5. ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ	4.41	0.59	มาก	4.23	0.53	มาก	0.18	น้อย
6. ความสามารถในการทำงานร่วมกับคนต่างภาษาต่างวัฒนธรรม	3.93	0.90	มาก	3.85	0.70	มาก	0.08	น้อย
เฉลี่ยรวม	4.40	0.50	มาก	4.21	0.45	มาก	0.19	น้อย

กลุ่มทักษะความสามารถส่วนบุคคล ผู้ใช้บัณฑิตมีความเห็นว่า ทักษะกลุ่มนี้ในภาพรวมมีความสำคัญต่อการทำงานในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) และมีความพึงพอใจต่อทักษะกลุ่มนี้ของบัณฑิต มสธ. ในภาพรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) ค่าความแตกต่างระหว่างความสำคัญกับความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย (0.19) เมื่อพิจารณาด้านย่อยๆ พบว่า ด้านที่ผู้ใช้บัณฑิตให้ความสำคัญมากกว่าด้านอื่นๆ คือ ความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 4.67$) และมีความพึงพอใจต่อทักษะด้านนี้ของบัณฑิต มสธ. ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) ความแตกต่างระหว่างความสำคัญกับความพึงพอใจมีค่าระดับน้อย (0.27) รองลงมา คือ ด้านความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.63$) และมีความพึงพอใจต่อทักษะด้านนี้ของบัณฑิต มสธ. ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) และความแตกต่างระหว่างความสำคัญกับความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย (0.33) แต่ความแตกต่างนี้ สูงกว่าความแตกต่างของทักษะอื่นๆ ดังนั้น อาจนำไปพิจารณาพัฒนานักศึกษา

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อความสำคัญในการปฏิบัติงาน และความพึงพอใจต่อทักษะการจัดระบบงาน

การจัดระบบงาน	ความสำคัญต่อการปฏิบัติงาน			ความพึงพอใจ			ความแตกต่าง	แปลผล
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล		
1. ทักษะการจัดระบบและ การวางแผน	4.23	0.51	มาก	3.81	0.62	มาก	0.42	น้อย
2. การบริหารเวลา	4.30	0.53	มาก	4.05	0.56	มาก	0.25	น้อย
3. ทักษะการผลิตผลงาน	4.14	0.61	มาก	3.99	0.58	มาก	0.15	น้อย
4. ทักษะการเป็นผู้นำ	4.15	0.60	มาก	3.90	0.60	มาก	0.25	น้อย
5. ทักษะการตัดสินใจ	4.22	0.54	มาก	3.95	0.51	มาก	0.27	น้อย
6. ทักษะการประกอบธุรกิจ/ การประกอบการ	3.70	0.86	มาก	3.66	0.65	มาก	0.04	น้อย
เฉลี่ยรวม	4.12	0.46	มาก	3.89	0.46	มาก	0.23	น้อย

กลุ่มทักษะการจัดระบบงาน ผู้ใช้บัณฑิตมีความเห็นว่า ทักษะในกลุ่มนี้ในภาพรวมมีความสำคัญในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$) และมีความพึงพอใจต่อทักษะนี้ในภาพรวมของบัณฑิต มสธ. ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) ความแตกต่างระหว่างความสำคัญกับความพึงพอใจต่อทักษะนี้ อยู่ในระดับน้อย (0.23) เมื่อพิจารณาด้านย่อยๆ พบว่า ด้านการบริหารเวลามีค่าเฉลี่ยระดับมาก ซึ่งสูงกว่าด้านอื่นๆ ($\bar{X} = 4.30$) และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อด้านนี้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) โดยความแตกต่างระหว่างความสำคัญกับความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย (0.25) ด้านที่ได้รับค่าเฉลี่ยความสำคัญรองลงมา คือ ทักษะการจัดระบบและการวางแผน ($\bar{X} = 4.22$) และผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อทักษะด้านนี้ของบัณฑิต มสธ. ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) โดยความแตกต่างระหว่างความสำคัญกับความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย (0.42) แต่ความแตกต่างนี้สูงกว่าทักษะอื่นๆ ซึ่งอาจพิจารณาพัฒนานักศึกษาในทักษะด้านนี้

ตารางที่ 10 ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อความสำคัญในการปฏิบัติงาน และความพึงพอใจต่อความรู้และเทคนิคเฉพาะด้าน

ความรู้และเทคนิคเฉพาะด้าน	ความสำคัญต่อการปฏิบัติงาน			ความพึงพอใจ			ความแตกต่าง	แปลผล
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล		
1. ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต	4.26	0.57	มาก	3.51	0.82	มาก	0.75	ปานกลาง
2. ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะที่ได้รับ สู่การปฏิบัติงาน	4.27	0.57	มาก	4.07	0.58	มาก	0.20	น้อย
3. ความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบนโยบายของหน่วยงาน	4.25	0.58	มาก	4.05	0.61	มาก	0.20	น้อย
4. ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานของการทำงานในระดับสากล	4.00	0.65	มาก	3.70	0.70	มาก	0.30	น้อย
5. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม/สภาพแวดล้อม	3.99	0.66	มาก	3.71	0.75	มาก	0.28	น้อย
เฉลี่ยรวม	4.16	0.49	มาก	3.81	0.57	มาก	0.35	น้อย

กลุ่มความรู้และเทคนิคเฉพาะด้าน ผู้ใช้บัณฑิตมีความเห็นว่า ความรู้และทักษะในกลุ่มนี้โดยภาพรวมมีความสำคัญในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) และมีความพึงพอใจต่อความรู้และทักษะกลุ่มนี้ โดยภาพรวมของบัณฑิต มสธ. ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) โดยความแตกต่างระหว่างความสำคัญกับความพึงพอใจมีค่าระดับน้อยที่สุด (0.35) เมื่อพิจารณาด้านย่อยๆ พบว่า ด้านนี้ที่ได้รับความสำคัญระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่นๆ คือ ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะที่ได้รับสู่การปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.27$) ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อทักษะนี้ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) โดยความแตกต่างระหว่างความสำคัญกับความพึงพอใจมีค่าระดับน้อย (0.20) ด้านที่ได้ค่าเฉลี่ยความสำคัญระดับมากรองลงมาคือ ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ($\bar{X} = 4.26$) และผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อทักษะนี้ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) โดยความแตกต่างระหว่างความสำคัญกับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง (0.75) ซึ่งควรพิจารณาปรับปรุงนักศึกษาเกี่ยวกับทักษะด้านนี้

2.1.2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพิ่มเติม

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพิ่มเติมผู้ใช้บัณฑิต 32 คน ซึ่งเป็นผู้บัณฑิตของบัณฑิตที่สำเร็จปริญญาตรีจากสาขาวิชาต่างๆ 11 สาขาวิชา ดังนี้

- สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ 3 คน จากจังหวัดนนทบุรี นครราชสีมา และจันทบุรี
- สาขาวิชาศิลปศาสตร์ 3 คน จากจังหวัดหนองคาย 1 คน และ กรุงเทพฯ 2 คน
- สาขาวิชาวิทยาการจัดการ 3 คน จากจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 1 คน และ กรุงเทพฯ 2 คน
- สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ 3 คน จากจังหวัดเชียงใหม่ ประจวบคีรีขันธ์ และ ฉะเชิงเทรา
- สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์ 3 คน จากจังหวัดนนทบุรีทั้ง 3 คน
- สาขาวิชานิติศาสตร์ 3 คน จากจังหวัดราชบุรี กรุงเทพฯ และสุพรรณบุรี
- สาขาวิชารัฐศาสตร์ 3 คน จากจังหวัดสงขลา ฉะเชิงเทรา และกรุงเทพฯ
- สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ 2 คน จากจังหวัดกรุงเทพฯ และ ราชบุรี
- สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ 3 คน จากจังหวัดกรุงเทพฯ 2 คน และเชียงใหม่ 1 คน
- สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 3 คน จากจังหวัดกรุงเทพฯ 2 คน และ จังหวัดนครราชสีมา 1 คน

2.1.2.1 ผลการสัมภาษณ์ความสำคัญและความพึงพอใจต่อความรู้และทักษะของบัณฑิต

จากการสัมภาษณ์ผู้บัณฑิตต่อความสำคัญของความรู้และทักษะด้านต่างๆ ต่อการทำงานให้สำเร็จและความพึงพอใจของผู้บัณฑิตต่อความรู้และทักษะที่บัณฑิตมีอยู่ ผลปรากฏดังนี้

1) ทักษะพื้นฐาน ทักษะพื้นฐานประกอบด้วย การสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการพูด การสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการเขียน ความเข้าใจภาษาอังกฤษ ทักษะการคิดคำนวณ ทักษะ ICT ทักษะการรู้ข้อมูลข่าวสาร Information Literacy

ผลการสัมภาษณ์ปรากฏว่า ผู้บัณฑิตส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ทักษะในกลุ่มนี้มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะทักษะการรู้ข้อมูลข่าวสาร และทักษะเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ สำหรับความพึงพอใจของผู้บัณฑิตต่อทักษะเหล่านี้ที่บัณฑิตมี ปรากฏว่า ผู้บัณฑิตส่วนใหญ่

พึงพอใจกับทักษะเหล่านี้ ที่บัณฑิตได้รับการพัฒนามาจากมหาวิทยาลัย ยกเว้น ทักษะเกี่ยวกับภาษาอังกฤษส่วนใหญ่พึงพอใจบ้าง

2) ความสามารถทางวิชาชีพ ความสามารถทางวิชาชีพประกอบด้วย ทักษะการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา ทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการสรุปความ/สรุปความคิดรวบยอด ทักษะความร่วมมือ ทักษะการค้นคว้าข้อมูล

ผลการสัมภาษณ์ปรากฏว่า ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่เห็นว่าทักษะย่อยๆ ในกลุ่มนี้มีความสำคัญมากต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิต โดยเฉพาะทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา และทักษะความร่วมมือ ส่วนความพึงพอใจต่อทักษะเหล่านี้ที่บัณฑิตมีนั้น ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่พึงพอใจมาก

3) ทักษะความสามารถส่วนบุคคล ทักษะความสามารถส่วนบุคคลประกอบด้วย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต การพึ่งพาตนเอง ความสามารถในการปรับตัว ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ ความสามารถในการทำงานร่วมกับคนต่างภาษาต่างวัฒนธรรม

ผลการสัมภาษณ์ปรากฏว่า ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ทักษะเหล่านี้มีความสำคัญต่อความสำเร็จของงานของบัณฑิตมาก โดยเฉพาะความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์สุจริต สำหรับความพึงพอใจต่อทักษะเหล่านี้ที่บัณฑิตมี ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่พอใจมาก

4) ทักษะการจ้ดระบบงาน ทักษะนี้ประกอบด้วยทักษะย่อยๆ คือ ทักษะการจ้ดระบบและการวางแผนการบริหารเวลา ทักษะการผลิตผลงาน ทักษะการเป็นผู้นำ ทักษะการตัดสินใจ และทักษะการประกอบธุรกิจ/การประกอบการ

ผลการสัมภาษณ์ปรากฏว่า ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ทักษะเหล่านี้มีความสำคัญมากต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิต ส่วนความพึงพอใจต่อทักษะเหล่านี้ที่บัณฑิตมีอยู่ปรากฏว่า ส่วนใหญ่พึงพอใจมากและมีบางส่วนที่ยังไม่พึงพอใจนัก

5) ความรู้และเทคนิคเฉพาะด้าน ประกอบด้วยความรู้และทักษะย่อยๆ คือ ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะที่ได้รับสู่การปฏิบัติงาน ความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบ นโยบายของหน่วยงาน ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานของการทำงานในระดับสากล และความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม/สภาพแวดล้อม

ผลการสัมภาษณ์ปรากฏว่า ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่เห็นว่า ทักษะเหล่านี้สำคัญมากต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิต โดยเฉพาะทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งผู้ใช้บัณฑิตให้ความสำคัญเป็นลำดับต้น สำหรับความพึงพอใจพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อทักษะที่บัณฑิตมีให้ส่วนของทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผู้ใช้บัณฑิตเห็นว่าบัณฑิตยังมีทักษะเรื่องนี้้อย

2.1.2.2 ผลการสัมภาษณ์ความรู้และทักษะที่บัณฑิตควรปรับปรุง/พัฒนา

จากการสัมภาษณ์ผู้ใช้บัณฑิตถึงความรู้และทักษะที่บัณฑิต มสธ. ควรได้รับการปรับปรุงหรือพัฒนาเพิ่มเติม ผลปรากฏดังนี้

1) ทักษะพื้นฐาน

ในกลุ่มทักษะพื้นฐาน ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ควรต้องพัฒนาทักษะเกี่ยวกับภาษาอังกฤษให้แก่บัณฑิตเป็นอย่างมาก

สำหรับวิธีการในการพัฒนาที่ผู้ใช้บัณฑิตแนะนำคือ ศึกษาด้วยตนเอง เข้ารับการอบรมหลักสูตรระยะสั้น ศึกษาเพิ่มเติมจากสถาบัน เป็นต้น

2) ความสามารถทางวิชาชีพ

ในกลุ่มความสามารถทางวิชาชีพนั้น ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่เห็นว่า ทักษะในด้านต่างๆ ในกลุ่มนี้ บัณฑิตมีอยู่เหมาะสมแล้ว ยกเว้น ทักษะการสรุปความ/สรุปความคิดรวบยอด ที่บัณฑิตยังควรต้องได้รับการพัฒนา

สำหรับวิธีการในการพัฒนาที่ผู้ใช้บัณฑิตแนะนำคือ ศึกษาหาประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน เรียนรู้จากเพื่อนร่วมงาน ฝึกฝนด้วยตนเอง สถาบันผู้จัดการศึกษา (มสธ. ควรสอดแทรกในหลักสูตร)

3) ทักษะความสามารถส่วนบุคคล

สำหรับทักษะความสามารถส่วนบุคคล ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่เห็นว่า บัณฑิตมีเหมาะสมแล้ว อาจจะมีการปรับปรุงบ้างเป็นครั้งคราว

สำหรับวิธีการพัฒนาที่ผู้ใช้บัณฑิตแนะนำ ได้แก่ หน่วยงานจัดฝึกอบรมให้ เรียนรู้จากการทำงาน เรียนรู้จากเพื่อนร่วมงาน

4) ทักษะการจัดระบบการทำงาน

สำหรับทักษะการจัดระบบงาน ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่เห็นว่า บัณฑิตยังควรต้องได้รับการพัฒนาในบางเรื่อง ทักษะการจัดระบบและการวางแผน และทักษะการตัดสินใจ

สำหรับวิธีการพัฒนาที่ผู้ใช้บัณฑิตแนะนำ ได้แก่ หน่วยงานจัดฝึกอบรม เรียนรู้จากหัวหน้างาน เรียนรู้เพิ่มเติมจากการทำงาน

5) ความรู้และเทคนิคเฉพาะด้าน

สำหรับในกลุ่มความรู้และเทคนิคเฉพาะด้าน ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่เห็นว่าบัณฑิต มสธ. ยังควรต้องได้รับการพัฒนาในเรื่อง ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานของการทำงานในระดับสากล ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม/สภาพแวดล้อม

สำหรับวิธีการพัฒนาทักษะนี้ ผู้ใช้บัณฑิตเสนอว่าทำได้โดยการอบรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การศึกษาดูงาน การเรียนรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ เป็นต้น

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต บัณฑิต คณาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ต่อคุณภาพของบัณฑิตที่ยังต้องพัฒนา

ในตอนนี้เป็นกรนำเสนอผลการวิจัยเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ และทักษะของบัณฑิตที่ยังควรต้องพัฒนา ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต บัณฑิต คณาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 3.1 ความรู้ความสามารถและทักษะของบัณฑิตที่ควรพัฒนา ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต
- 3.2 ความรู้ความสามารถและทักษะของบัณฑิตที่ควรพัฒนา ตามความคิดเห็นของบัณฑิต
- 3.3 ความรู้ความสามารถและทักษะของบัณฑิตที่ควรพัฒนา ตามความคิดเห็นของคณาจารย์
- 3.4 ความรู้ความสามารถและทักษะของบัณฑิตที่ควรพัฒนา ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่

เกี่ยวข้อง

3.1 ความรู้ความสามารถและทักษะของบัณฑิตที่ควรพัฒนา ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต

จากการสอบถามผู้ใช้บัณฑิตถึงทักษะทั้ง 5 กลุ่ม ว่ายังมีทักษะใดที่บัณฑิตของ มสธ. ยังควรต้องได้รับการพัฒนาเพิ่มเติม ผลปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 11 ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อความรู้ ความสามารถ และทักษะ 5 กลุ่มในภาพรวมที่บัณฑิต มสธ. ยังควรต้องพัฒนา

ความรู้ ความสามารถ และทักษะ	ระดับที่ควรพัฒนา		แปลค่า
	\bar{X}	S.D.	
1. ทักษะพื้นฐาน	3.03	0.68	ปานกลาง
2. ความสามารถทางวิชาชีพ	2.65	0.83	ปานกลาง
3. ทักษะความสามารถส่วนบุคคล	2.15	0.85	น้อย
4. ทักษะการจัดระบบการงาน	2.60	0.88	ปานกลาง
5. ความรู้และเทคนิคเฉพาะด้าน	2.73	0.94	ปานกลาง

จากตาราง 11 พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นว่า บัณฑิต มสธ. ยังควรต้องได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะในกลุ่มที่ 1, 2, 4 และ 5 ในระดับปานกลาง ส่วนกลุ่มที่ 3 ควรพัฒนาในระดับน้อย ในบรรดากลุ่มที่ควรพัฒนาปานกลางนั้น กลุ่มทักษะพื้นฐานมีค่าเฉลี่ยมากกว่ากลุ่มอื่นๆ ($\bar{X} = 3.03$) รองลงมาคือ กลุ่มความรู้และเทคนิคเฉพาะด้าน ($\bar{X} = 2.73$)

ตารางที่ 12 ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อทักษะพื้นฐานที่บัณฑิต มสธ. ยังควรต้องพัฒนา

ทักษะพื้นฐาน	ระดับที่ควรพัฒนา		แปลค่า
	\bar{X}	S.D.	
1) การสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการพูด	3.30	0.76	ปานกลาง
2) การสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการเขียน	3.26	0.80	ปานกลาง
3) ความเข้าใจในภาษาอังกฤษ	3.30	0.75	ปานกลาง
4) ทักษะการคิดคำนวณ	2.77	0.88	ปานกลาง
5) ทักษะ ICT	2.77	0.93	ปานกลาง
6) ทักษะการรู้ข้อมูลข่าวสาร (Information Literacy)	2.75	0.90	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.03	0.68	ปานกลาง

จากตารางที่ 12 พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นว่า บัณฑิต มสธ. ควรได้รับการพัฒนาความรู้ทักษะในกลุ่มทักษะพื้นฐานในภาพรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.03$) และรายชื่อควรพัฒนาปานกลางทุกข้อ โดย ข้อ 1) การสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการพูด และ ข้อ 3) ความเข้าใจภาษาอังกฤษ ได้คะแนนเท่ากันและมากกว่าข้ออื่นๆ ($\bar{X} = 3.30$) รองลงมาคือ ข้อ 2) การสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการเขียน ($\bar{X} = 3.26$)

ตารางที่ 13 ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อความสามารถทางวิชาชีพที่บัณฑิต มสธ. ยังควรต้องพัฒนา

ความสามารถทางวิชาชีพ	ระดับที่ควรพัฒนา		แปลค่า
	\bar{X}	S.D.	
1) ทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา	2.88	0.98	ปานกลาง
2) ทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม	2.86	0.93	ปานกลาง
3) ทักษะการวิเคราะห์	2.75	0.89	ปานกลาง
4) ทักษะการสรุปความ/สรุปความคิดรวบยอด (Conceptual Skills)	2.66	0.89	ปานกลาง
5) ทักษะความร่วมมือ	2.31	0.99	น้อย
6) ทักษะการค้นคว้าข้อมูล	2.43	0.91	น้อย
เฉลี่ยรวม	2.65	0.83	ปานกลาง

จากตารางที่ 13 พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นว่า บัณฑิต มสธ. ควรได้รับการพัฒนาความสามารถทางวิชาชีพโดยรวม ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.65$) เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า ควรพัฒนา ระดับปานกลาง 4 ข้อ และระดับน้อย 2 ข้อ ข้อที่ได้คะแนนมากกว่าข้ออื่นๆ คือ ข้อ 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 2.88$) รองลงมาคือ ข้อ 8) ทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ($\bar{X} = 2.86$)

ตารางที่ 14 ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อทักษะความสามารถส่วนบุคคลที่บัณฑิต มสธ. ยังควรต้องพัฒนา

ทักษะความสามารถส่วนบุคคล	ระดับที่ควรพัฒนา		แปลค่า
	\bar{X}	S.D.	
1) ความรับผิดชอบ: ความสามารถในการทำงานได้ทันเวลา	2.20	1.04	น้อย
2) ความซื่อสัตย์สุจริต	2.09	1.06	น้อย
3) การพึ่งพาตนเอง	2.15	1.03	น้อย
4) ความสามารถในการปรับตัว : ยืดหยุ่น	2.09	0.97	น้อย
5) ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ	2.12	1.00	น้อย
6) ความสามารถในการทำงานร่วมกับคนต่างภาษา ต่างวัฒนธรรม	2.23	0.88	น้อย
เฉลี่ยรวม	2.15	0.85	น้อย

จากตารางที่ 14 พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความเห็นว่า บัณฑิต มสธ. ยังควรได้รับการพัฒนาทักษะความสามารถส่วนบุคคลในภาพรวม ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.15$) และรายชื่อในระดับน้อยทุกข้อ โดยข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่นๆ คือ ข้อ 6) ความสามารถในการทำงานร่วมกับคนต่างภาษา ต่างวัฒนธรรม ($\bar{X} = 2.23$) รองลงมาคือ ข้อ 1) ความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 2.20$)

ตารางที่ 15 ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อทักษะการจัดระบบการงานที่บัณฑิต มสธ. ยังควรต้องพัฒนา

ทักษะการจัดระบบการงาน	ระดับที่ควรพัฒนา		แปลค่า
	\bar{X}	S.D.	
1) ทักษะการจัดระบบและการวางแผน	2.80	0.97	ปานกลาง
2) การบริหารเวลา	2.55	0.96	ปานกลาง
3) ทักษะการผลิตผลงาน	2.52	0.92	ปานกลาง
4) ทักษะการเป็นผู้นำ	2.60	0.93	ปานกลาง
5) ทักษะการตัดสินใจ	2.57	0.94	ปานกลาง
6) ทักษะการประกอบธุรกิจ/การประกอบการ	2.54	0.90	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	2.60	0.88	ปานกลาง

จากตารางที่ 15 พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความเห็นว่า บัณฑิต มสธ. ยังควรได้รับการพัฒนาทักษะการจัดระบบการงานในภาพรวม ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.60$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ควรพัฒนาระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่นๆ คือ ข้อ 1) ทักษะการจัดระบบและวางแผน ($\bar{X} = 2.80$) รองลงมาคือ ข้อ 4) ทักษะการเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 2.60$)

ตารางที่ 16 ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อความรู้และเทคนิคเฉพาะด้านที่บัณฑิต มสธ. ยังควรต้องพัฒนา

ความรู้และเทคนิคเฉพาะด้าน	ระดับที่ควรพัฒนา		แปลค่า
	\bar{X}	S.D.	
1) ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต	3.18	1.07	ปานกลาง
2) ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะที่ได้รับ สู่การปฏิบัติงาน	2.63	1.04	ปานกลาง
3) ความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ นโยบายของหน่วยงาน	2.52	1.04	ปานกลาง
4) ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานของการทำงานในระดับสากล	2.68	0.88	ปานกลาง
5) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม/สภาพแวดล้อม	2.64	0.92	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	2.73	0.94	ปานกลาง

จากตารางที่ 16 พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความเห็นว่า บัณฑิต มสธ. ยังควรต้องพัฒนาความรู้และเทคนิคเฉพาะด้านในภาพรวม ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่นๆ คือ ข้อ 1) ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ($\bar{X} = 3.18$) รองลงมาคือ ข้อ 4) ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานของการทำงานในระดับสากล ($\bar{X} = 2.68$) และข้อ 2) ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้ ($\bar{X} = 2.63$)

ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้ใช้บัณฑิต เกี่ยวกับบัณฑิต มสธ.

ผู้ใช้บัณฑิตได้ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับบัณฑิต มสธ. ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 17 ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิต มสธ. เทียบกับบัณฑิต มหาวิทยาลัยอื่นๆ (n = 363)

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ดีมาก	20	5.50
ดี	96	26.40
คล้ายคลึงกัน	245	67.50
ด้อยกว่า	-	-
ด้อยกว่ามาก	-	-
ไม่ตอบ	2	0.60
รวม	363	100.00

จากตารางที่ 17 เมื่อสอบถามผู้ใช้บัณฑิตว่า ในภาพรวมท่านคิดว่า การปฏิบัติงานของบัณฑิต จาก มสธ. เป็นอย่างไรเมื่อเทียบกับบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยอื่นๆ ผลปรากฏว่า ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 67.50) ระบุว่ามีความคล้ายคลึงกับบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยอื่นๆ รองลงมา ร้อยละ 26.40 ระบุว่า มีคุณภาพดีกว่บัณฑิตจากมหาวิทยาลัยอื่นๆ

ตารางที่ 18 ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อการเลือกจ้างบุคลากรจากบัณฑิต มสธ. กับบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยอื่นๆ (n = 363)

การเลือก	จำนวน	ร้อยละ
เลือกแน่นอน	92	25.30
น่าจะเลือก	203	55.90
กำกวม	66	18.20
อาจไม่เลือก	-	-
ไม่เลือกแน่นอน	-	-
ไม่ตอบ	2	0.60
รวม	363	100.00

จากตารางที่ 18 เมื่อสอบถามผู้ใช้บัณฑิตว่า ถ้าต้องเลือกระหว่างบัณฑิตที่มีวุฒิเดียวกันจาก มสธ. และจากมหาวิทยาลัยอื่นๆ ท่านคิดว่าท่านจะเลือกบัณฑิตจาก มสธ. หรือไม่ ผลปรากฏว่า ร้อยละ 55.90 ของผู้ใช้บัณฑิต ระบุว่าน่าจะเลือก ในขณะที่ร้อยละ 25.30 ระบุว่าเลือกแน่นอน มีเพียงร้อยละ 18.20 ที่ระบุว่ากำกวม

ตารางที่ 19 ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อการแนะนำบุคลากรให้มาศึกษาต่อที่ มสธ. (n = 363)

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
แนะนำ	356	98.10
ไม่แนะนำ	2	0.55
ไม่ตอบ	5	1.35
รวม	363	100.00

จากตารางที่ 19 จากการสอบถามผู้ใช้บัณฑิตว่า ท่านจะแนะนำบุคลากรของท่านให้ศึกษาที่ มสธ. หรือไม่ ผลปรากฏว่า ผู้ใช้บัณฑิตร้อยละ 98.10 ระบุว่าแนะนำ มีเพียงร้อยละ 0.60 เท่านั้นที่ระบุว่าไม่แนะนำ

ตารางที่ 20 ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อประเภทของโปรแกรมที่หน่วยงานของท่านสนใจ
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ประเภทของโปรแกรมที่สนใจ	จำนวน	ร้อยละ
หลักสูตรระยะสั้น	125	21.85
หลักสูตรประกาศนียบัตร (Certificate)	63	11.01
หลักสูตร (Diploma)	33	5.77
ปริญญาตรี	225	39.34
ปริญญาโท	110	19.23
ปริญญาเอก	8	1.40
ไม่ระบุ	8	1.40
รวม	572	100.00

จากตารางที่ 20 เมื่อสอบถามถึงประเภทหลักสูตรของ มสธ. ที่หน่วยงานของผู้ใช้บัณฑิตสนใจ จะแนะนำให้บุคลากรมาเรียน ปรากฏว่า ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 39.34) ระบุว่าหลักสูตรระดับปริญญาตรี รองลงมา (ร้อยละ 21.85) ระบุว่า เป็นหลักสูตรระยะสั้น

ตารางที่ 21 ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อความรู้และทักษะอื่นๆ(นอกเหนือจากที่ถามมาแล้ว) ที่บัณฑิตของ มสธ. ยังควรต้องได้รับการพัฒนา

ความรู้และทักษะ	จำนวน
ความคิดสร้างสรรค์	7
ความคิดวิเคราะห์	7
ทักษะการแก้ปัญหา	7
คุณธรรมและวินัยในการทำงาน	6
การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	5
ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของประเทศ	5
การอบรมเชิงปฏิบัติการในวิชาเอกที่ศึกษา นอกเหนือจากการเรียนจากตำรา	21
การฝึกงานในสถานการณจริง	7

จากตารางที่ 21 เมื่อสอบถามผู้ใช้บัณฑิตว่า ยังมีความรู้และทักษะอื่นใดอีกหรือไม่ (นอกเหนือจากทักษะ 5 กลุ่ม ที่ได้ถามมาแล้ว) ที่บัณฑิต มสธ. ยังควรต้องพัฒนา ผลปรากฏว่า ต้องการให้อบรมเชิงปฏิบัติการในวิชาเอกที่ศึกษานอกเหนือจากตำรา และต้องการให้เพิ่มพูนเป็นทักษะเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหา

ตารางที่ 22 ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อความเป็นไปได้ในการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน
ของท่าอากาศยานมหาวิทยาลัย ในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร

ความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน	\bar{X}	S.D.	แปลค่า
การให้ทุนการศึกษา	4.35	0.87	มาก
จัดศึกษาดูงาน	3.95	0.81	มาก
จัดกิจกรรมฝึกงาน	4.01	0.71	มาก
จัดโปรแกรมฝึกอบรม	4.12	0.66	มาก
ให้เข้าถึงการบรรยาย	3.92	0.79	มาก
พัฒนาหลักสูตรเฉพาะ	4.28	0.62	มาก

จากตารางที่ 22 พบว่า ความเป็นไปได้ในการสร้างความร่วมมือ เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากร
ของหน่วยงาน/องค์กร เป็นไปได้ในระดับมากทุกเรื่อง โดยเรื่องที่ได้คะแนนเฉลี่ยมากกว่าเรื่องอื่นๆ คือ
การให้ทุนการศึกษาแก่บุคลากร ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมาคือ การพัฒนาหลักสูตรเฉพาะหน่วยงาน
($\bar{X} = 4.28$) การจัดโปรแกรมฝึกอบรม ($\bar{X} = 4.12$) และการฝึกงาน ($\bar{X} = 4.01$) ตามลำดับ

3.2 ความรู้ความสามารถและทักษะของบัณฑิตที่ควรพัฒนาตามความคิดเห็นของบัณฑิต

จากการสอบถามบัณฑิตปริญญาตรีของ มสธ. ว่า จากประสบการณ์ที่ท่านสำเร็จการศึกษาแล้วและปฏิบัติงานแล้ว ท่านคิดว่ายังมีความรู้และทักษะด้านใดบ้างที่บัณฑิตของ มสธ. ยังควรต้องพัฒนา ผลการศึกษาแสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 23 ความคิดเห็นของบัณฑิตต่อความรู้ความสามารถและทักษะ 5 กลุ่ม ในภาพรวมที่บัณฑิต มสธ. ยังควรต้องพัฒนา (n = 572)

ความรู้ ความสามารถ และทักษะ	ระดับที่ควรพัฒนา		แปลค่า
	\bar{X}	S.D.	
1. ทักษะพื้นฐาน	3.34	0.95	ปานกลาง
2. ความสามารถทางวิชาชีพ	3.29	0.99	ปานกลาง
3. ทักษะความสามารถส่วนบุคคล	3.15	1.26	ปานกลาง
4. ทักษะการจัดระบบงาน	3.16	1.09	ปานกลาง
5. ความรู้และเทคนิคเฉพาะด้าน	3.19	1.13	ปานกลาง

จากตารางที่ 23 พบว่า บัณฑิตมีความเห็นว่า บัณฑิตยังควรต้องได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะต่างๆ ทั้ง 5 กลุ่ม ในระดับปานกลาง โดยความรู้และทักษะที่ได้คะแนนเฉลี่ยการปรับปรุงระดับปานกลางมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ คือ ทักษะพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.34$) รองลงมาคือ ความสามารถทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.29$) และความรู้และเทคนิคเฉพาะด้าน ($\bar{X} = 3.19$) ตามลำดับ

ตารางที่ 24 ความคิดเห็นของบัณฑิตต่อทักษะพื้นฐานที่บัณฑิต มสธ. ยังควรต้องพัฒนา (n = 572)

ทักษะพื้นฐาน	ระดับที่ควรพัฒนา		แปลค่า
	\bar{X}	S.D.	
1) การสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการพูด	3.46	1.20	ปานกลาง
2) การสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการเขียน	3.39	1.18	ปานกลาง
3) ความเข้าใจในภาษาอังกฤษ	3.36	1.18	ปานกลาง
4) ทักษะการคิดคำนวณ	3.25	1.11	ปานกลาง
5) ทักษะ ICT	3.28	1.14	ปานกลาง
6) ทักษะการรู้ข้อมูลข่าวสาร (Information Literacy)	3.31	1.10	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.34	0.95	ปานกลาง

จากตารางที่ 24 พบว่า บัณฑิตมีความคิดเห็นว่ บัณฑิต มสธ. ควรปรับปรุงทักษะพื้นฐานโดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยๆ พบว่า ควรปรับปรุงทุกประเด็นย่อยในระดับปานกลางทุกประเด็น โดยประเด็นที่มีคะแนนควรปรับปรุงมากกว่าประเด็นอื่นๆ คือ การสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการพูด ($\bar{X} = 3.46$) รองลงมาคือ การสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการเขียน ($\bar{X} = 3.39$)

ตารางที่ 25 ความคิดเห็นของบัณฑิตต่อความสามารถทางวิชาชีพที่บัณฑิต มสธ. ยังควรต้องพัฒนา
(n = 572)

ความสามารถทางวิชาชีพ	ระดับที่ควรพัฒนา		แปลค่า
	\bar{X}	S.D.	
1) ทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา	3.37	1.06	ปานกลาง
2) ทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม	3.33	1.04	ปานกลาง
3) ทักษะการวิเคราะห์	3.29	1.09	ปานกลาง
4) ทักษะการสรุปความ/สรุปความคิดรวบยอด (Conceptual Skills)	3.23	1.15	ปานกลาง
5) ทักษะความร่วมมือ	3.30	1.23	ปานกลาง
6) ทักษะการค้นคว้าข้อมูล	3.23	1.22	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.29	0.99	ปานกลาง

จากตารางที่ 25 พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นว่า บัณฑิต มสธ. ควรได้รับการพัฒนาความสามารถทางวิชาชีพโดยรวม ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$) เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า ควรพัฒนา ระดับปานกลาง ทุกข้อ ข้อที่ได้คะแนนมากกว่าข้ออื่นๆ คือ ข้อ 1. ทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 3.37$) รองลงมาคือ ข้อ 2. ทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ($\bar{X} = 3.33$)

ตารางที่ 26 ความคิดเห็นของบัณฑิตต่อทักษะความสามารถส่วนบุคคลที่บัณฑิต มสธ. ยังควรต้องพัฒนา (n = 572)

ทักษะความสามารถส่วนบุคคล	ระดับที่ควรพัฒนา		แปลค่า
	\bar{X}	S.D.	
1) ความรับผิดชอบ: ความสามารถในการทำงานได้ทันเวลา	3.29	1.33	ปานกลาง
2) ความซื่อสัตย์สุจริต	3.27	1.50	ปานกลาง
3) การพึ่งพาตนเอง	3.24	1.51	ปานกลาง
4) ความสามารถในการปรับตัว : ยืดหยุ่น	2.57	1.70	ปานกลาง
5) ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ	3.06	1.33	ปานกลาง
6) ความสามารถในการทำงานร่วมกับคนต่างภาษาต่างวัฒนธรรม	3.15	1.26	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.10	1.15	ปานกลาง

จากตารางที่ 26 พบว่า บัณฑิตมีความเห็นว่า บัณฑิต มสธ. ควรปรับปรุงทักษะความสามารถส่วนบุคคลทางโดยรวม ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$) เมื่อพิจารณารายประเด็นย่อยรายประเด็นพบว่าการปรับปรุงทุกประเด็นย่อย ในระดับปานกลางทุกประเด็น โดยประเด็นที่มีคะแนนควรปรับปรุงมากกว่าประเด็นอื่นๆ คือ ความรับผิดชอบ : ความสามารถในการทำงานได้ทันเวลา ($\bar{X} = 3.29$) รองลงมาคือ ความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 3.27$) และการพึ่งพาตนเอง ($\bar{X} = 3.24$) ตามลำดับ

ตารางที่ 27 ความคิดเห็นของบัณฑิตต่อทักษะการจัดระบบการงานที่บัณฑิต มสธ. ยังควรต้องพัฒนา
(n = 572)

ทักษะการจัดระบบการงาน	ระดับที่ควรพัฒนา		แปลค่า
	\bar{X}	S.D.	
1) ทักษะการจัดระบบและการวางแผน	3.15	1.19	ปานกลาง
2) การบริหารเวลา	3.11	1.29	ปานกลาง
3) ทักษะการผลิตผลงาน	3.12	1.16	ปานกลาง
4) ทักษะการเป็นผู้นำ	3.24	1.21	ปานกลาง
5) ทักษะการตัดสินใจ	3.17	1.22	ปานกลาง
6) ทักษะการประกอบธุรกิจ/การประกอบการ	3.13	1.21	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.16	1.09	ปานกลาง

จากตารางที่ 27 พบว่า บัณฑิตมีความเห็นว่า บัณฑิต มสธ. ควรปรับปรุงทักษะการจัดระบบการงานในภาพรวม ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประเด็นที่ควรปรับปรุงมากกว่าประเด็นอื่นๆ คือ ทักษะความเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 3.24$) รองลงมาคือ ทักษะการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.17$) และทักษะการจัดระบบและการวางแผน ($\bar{X} = 3.15$) ตามลำดับ

ตารางที่ 28 ความคิดเห็นของบัณฑิตต่อความรู้และเทคนิคเฉพาะด้านที่บัณฑิต มสธ. ยังควรต้องพัฒนา (n = 572)

ความรู้และเทคนิคเฉพาะด้าน	ระดับที่ควรพัฒนา		แปลค่า
	\bar{X}	S.D.	
1) ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต	3.31	1.29	ปานกลาง
2) ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะที่ได้รับ สู่การปฏิบัติงาน	3.22	1.27	ปานกลาง
3) ความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ นโยบายของหน่วยงาน	3.13	1.21	ปานกลาง
4) ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานของการทำงานในระดับสากล	3.15	1.17	ปานกลาง
5) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม/สภาพแวดล้อม	3.13	1.22	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.19	1.13	ปานกลาง

จากตารางที่ 28 พบว่า บัณฑิตมีความเห็นว่า บัณฑิต มสธ. ควรปรับปรุงความรู้และเทคนิคเฉพาะด้านในภาพรวม ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประเด็นที่ควรต้องปรับปรุงมากกว่าประเด็นอื่นๆ คือ ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ($\bar{X} = 3.31$) รองลงมาคือ ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะที่ได้รับสู่การปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.22$) และความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานของการทำงานระดับสากล ($\bar{X} = 3.15$) ตามลำดับ

ตารางที่ 29 ความคิดเห็นของบัณฑิตต่อวิธีการในการพัฒนาทักษะด้านต่างๆ

วิธีการในการพัฒนา	จำนวน
1. ทักษะพื้นฐาน	
1) การสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการพูด	
การฝึกปฏิบัติด้านการพูด	1
ควรจะมีแนวทางในการแนะนำให้ได้เรียนรู้ทางด้านภาษาให้เป็นเลิศ	1
จัดเข้าหลักสูตร	1
บังคับในหลักสูตร ทุกคนต้องเรียนและสอบให้ผ่าน	1
ฝึกทุกวัน	1
ฝึกพูดบ่อยๆ ศึกษาเพิ่มเติม	1
ฝึกพูด อ่าน เขียน ฟังให้มากขึ้น	1
ฝึกอบรมเน้นทักษะที่จำเป็นต้องใช้ในชีวิตประจำวันอย่างจริงจัง	1
พูดบ่อยๆ	1
เพิ่มการให้ความรู้บรรจุเป็นวิชาบังคับ	1
เพิ่มหลักสูตรทางด้านภาษาอังกฤษ	1
ลงเรียนเพิ่มฝึกอ่าน เขียน และฟัง	1
ศึกษา	1
อบรม	1
อบรมเพิ่ม	1
2) การสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการเขียน	
ฝึกเขียนภาษา	1
เขียนบ่อยๆ	1
บังคับในหลักสูตร ทุกคนต้องเรียนและสอบให้ผ่าน	1
ฝึกท่องศัพท์	1
ฝึกพูด อ่าน เขียน ฟังให้มากขึ้น	1
ลงเรียนเพิ่ม ฝึกอ่าน เขียน และฟัง	1

วิธีการในการพัฒนา	จำนวน
3) ความเข้าใจในภาษาอังกฤษ	
บังคับในหลักสูตร ทุกคนต้องเรียนและสอบให้ผ่าน	1
ฝึกพูด อ่าน เขียน ฟังให้มากขึ้น	1
ลงเรียนเพิ่มฝึกอ่าน เขียน และฟัง	1
สังเกตสิ่งที่ผู้พูดต้องการจะสื่อ	1
อ่านบ่อยๆ	1
4) ทักษะการคิดคำนวณ	
การเรียนรู้เพิ่มเติม	1
ฝึกทำแบบฝึกหัดเยอะ	1
ลงเรียนเพิ่มให้มาก	1
5) ทักษะ ICT	
ลงเรียนเพิ่ม	1
หมั่นตามข่าวสารและฝึกใช้ให้บ่อย	1
6) ทักษะการรู้ข้อมูลข่าวสาร Information Literacy	
หมั่นติดตามข่าวสาร	1
อ่านศึกษาเพิ่มเติม	1
2. ความสามารถทางวิชาชีพ	
7) ทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา	
ศึกษาจากผู้รู้และสถานการณ์จริง	1
ส่งเสริมการฝึกวิเคราะห์ในระดับต่างๆ เรียนรู้อย่างไม่หยุดนิ่ง (เรียนรู้ตลอดชีวิต)	1
อบรม	1
8) ทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม	
การฝึกฝนการสังเกต และนำไปสู่การปฏิบัติ	1
on-the job training	1

วิธีการในการพัฒนา	จำนวน
9) ทักษะการคิดวิเคราะห์	
ควรมีตัวอย่างที่ช่วยในการศึกษาวิเคราะห์ให้เป็นต้นแบบ	1
ฝึกคิดวิเคราะห์จากสิ่งรอบตัว	1
หาข้อมูลข่าวสาร	1
10) ทักษะการสรุปความ/สรุปความคิดรวบยอด (Conceptual Skills)	
ศึกษาจากผู้รู้และสถานการณ์จริง	1
11) ทักษะความร่วมมือ	
ฝึกสังเกตและหาวิธีสร้างสรรค์สิ่งที่ดีขึ้น	1
12) ทักษะการค้นคว้าข้อมูล	
ฝึกค้นคว้า จับประเด็นค่าที่เกี่ยวข้อง	1
3. ทักษะความสามารถส่วนบุคคล	
13) ความรับผิดชอบ : ความสามารถในการทำงานได้ทันเวลา	
ปรับปรุงตนเอง	1
เรียนรู้จากงาน โดยจัดลำดับความสำคัญ	1
เรียนรู้จากสังคม	1
14) ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ	
ควรมีหลักสูตรด้านจริยธรรม	1
4. ทักษะการจัดระบบงาน	
15) ทักษะการเป็นผู้นำ	
มีหนังสือคู่มือแนะนำ และเป็นแนวทางในการปฏิบัติในเชิงผู้นำ	1
5. ความรู้และเทคนิคเฉพาะด้าน	
16) ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต	
แนะนำให้มีการศึกษาเพิ่มเติมในวิชาที่น่าสนใจ	1
ส่งเสริมให้มีจุดบริการถ่ายทอดการเรียนรู้ให้มากขึ้น โดยเฉพาะส่วนภูมิภาค	1

จากตารางที่ 29 พบว่า บัณฑิตได้เสนอแนะวิธีการในการพัฒนาทักษะกลุ่มต่างๆ และทักษะในรายประเด็นย่อยหลากหลายวิธี ได้แก่ การฝึกด้วยตนเอง เข้ารับการฝึกอบรม ศึกษาเพิ่มเติม ศึกษาดูงาน ทำแบบฝึกหัด ศึกษาจากผู้รู้ ศึกษาจากสถานการณ์จริง จัดทำคู่มือให้ศึกษา เป็นต้น

ตารางที่ 30 ความคิดเห็นของบัณฑิต ต่อความรู้และทักษะอื่นๆ ที่บัณฑิต มสธ. ยังควรต้องพัฒนา

ทักษะที่ควรพัฒนา	จำนวน
1. ภาษาต่างประเทศ	25
2. ภาษาอังกฤษเพื่อวิชาชีพ	20
3. ภาษาจีน	19
4. วิชาชีพในสาขาที่ปฏิบัติงาน	19
5. การทำงานภาครัฐ	15
6. งานนิติบุคคล	15
7. คอมพิวเตอร์	12
8. การพูด การประชาสัมพันธ์ การสื่อสาร	12
9. การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า	11

จากตารางที่ 30 จากการสอบถามบัณฑิตว่า นอกเหนือจากความรู้และทักษะ 5 กลุ่ม ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีทักษะอื่นๆ อีกหรือไม่ที่บัณฑิต มสธ. ยังต้องพัฒนา บัณฑิตแสดงความคิดเห็นว่า ความรู้หรือทักษะที่ต้องการมากที่สุด คือ ภาษาต่างประเทศ รองลงมาคือ ภาษาอังกฤษเพื่อวิชาชีพ ภาษาจีน ตามลำดับ

ตารางที่ 31 ความคิดเห็นของบัณฑิตต่อความรู้และทักษะที่ตนเองได้รับการปลูกฝังจากมหาวิทยาลัยมากที่สุด

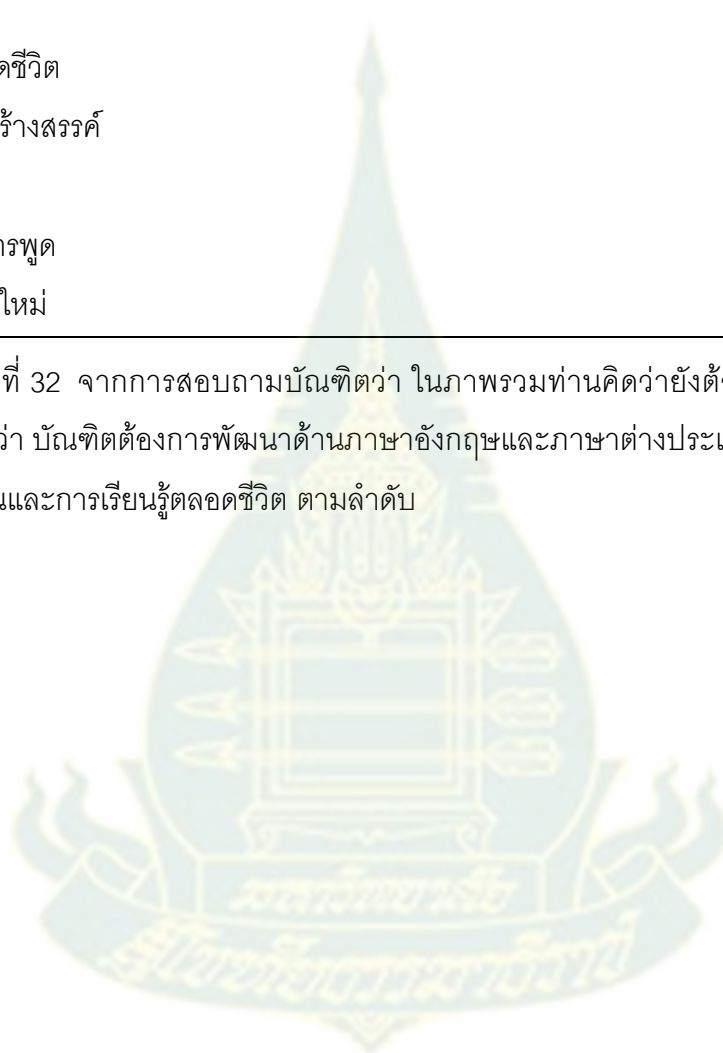
ทักษะที่ได้รับการปลูกฝังมากที่สุด	จำนวน
1. การค้นคว้าด้วยตนเอง	27
2. การเรียนรู้ด้วยตนเอง	27
3. การจัดแบ่งเวลา	27
4. การทำงานเป็นทีม	25
5. ความอดทน	24
6. ความรับผิดชอบ	22
7. การประยุกต์ใช้ความรู้	21
8. การมีส่วนร่วม	21
9. การวางแผน	20
10. การประสานงาน	19
11. ความซื่อสัตย์	17
12. การวิเคราะห์และสังเคราะห์	15
13. การเป็นผู้นำ	13

จากตารางที่ 31 จากการสอบถามบัณฑิตว่า ในภาพรวมบัณฑิตคิดว่าตนเองได้รับการปลูกฝังทักษะด้านใดจากมหาวิทยาลัยมากที่สุด บัณฑิตระบุว่าทักษะการค้นคว้าด้วยตนเองมากที่สุด เท่าๆ กับการเรียนรู้ด้วยตนเองและการจัดแบ่งเวลา

ตารางที่ 32 ความรู้หรือทักษะที่บัณฑิตยังต้องการพัฒนามากที่สุด

ทักษะ	จำนวน
ภาษาอังกฤษ	25
ภาษาต่างประเทศ	25
ภาษาอาเซียน	24
การเรียนรู้ตลอดชีวิต	23
ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	20
การตัดสินใจ	19
การนำเสนอ การพูด	17
เทคโนโลยีสมัยใหม่	17

ตารางที่ 32 จากการสอบถามบัณฑิตว่า ในภาพรวมท่านคิดว่ายังต้องพัฒนาทักษะใดมากที่สุด ผลปรากฏว่า บัณฑิตต้องการพัฒนาด้านภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศมากที่สุด รองลงมาคือ ภาษาอาเซียนและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตามลำดับ

3.3 ความรู้ ความสามารถ และทักษะของบัณฑิตที่ควรพัฒนาตามความคิดเห็นของคณาจารย์

จากการสอบถามคณาจารย์ว่า ยังมีความรู้ ความสามารถ และทักษะในด้านใดอีกบ้างที่บัณฑิต มสธ. ยังควรต้องพัฒนา ผลการศึกษาปรากฏดังต่อไปนี้

ตารางที่ 33 ความคิดเห็นของคณาจารย์ต่อความรู้ ความสามารถ และทักษะ 5 กลุ่ม ในภาพรวมที่บัณฑิต มสธ. ยังควรต้องพัฒนา

ความรู้ ความสามารถ และทักษะ	ระดับที่ควรพัฒนา		แปลค่า
	\bar{X}	S.D.	
1. ทักษะพื้นฐาน	4.01	0.75	มาก
2. ความสามารถทางวิชาชีพ	3.94	0.76	มาก
3. ทักษะความสามารถส่วนบุคคล	3.67	1.07	มาก
4. ทักษะการจัดระบบงาน	3.67	0.81	มาก
5. ความรู้และเทคนิคเฉพาะด้าน	3.65	0.91	มาก

จากตาราง 33 พบว่า คณาจารย์มีความเห็นว่า บัณฑิตของ มสธ. ยังควรต้องพัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะทั้ง 5 กลุ่ม ในระดับมากทุกกลุ่ม โดยกลุ่มทักษะพื้นฐานได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.01$) รองลงมาคือ กลุ่มความสามารถทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.94$) และทักษะความสามารถส่วนบุคคล เท่ากับทักษะการจัดระบบการงาน ($\bar{X} = 3.67$)

ตารางที่ 34 ความคิดเห็นของคณาจารย์ต่อทักษะพื้นฐานที่บัณฑิต มสธ. ยังควรต้องพัฒนา

ทักษะพื้นฐานที่ยังต้องพัฒนา	ระดับที่ควรพัฒนา		แปลค่า
	\bar{X}	S.D.	
1) การสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการพูด	4.21	0.91	มาก
2) การสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการเขียน	4.14	0.98	มาก
3) ความเข้าใจในภาษาอังกฤษ	4.28	0.91	มาก
4) ทักษะการคิดคำนวณ	3.64	0.98	มาก
5) ทักษะ ICT	3.79	0.96	มาก
6) ทักษะการรู้ข้อมูลข่าวสาร (Information Literacy)	4.03	0.87	มาก
เฉลี่ยรวม	4.01	0.75	มาก

จากตารางที่ 34 พบว่า คณาจารย์มีความเห็นว่า บัณฑิตของ มสธ. ยังควรต้องพัฒนาทักษะพื้นฐานในภาพรวม ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ควรพัฒนาทักษะในแต่ละประเด็น ในระดับมาก โดยประเด็นที่ได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ความเข้าใจในภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 4.28$) รองลงมาคือ การสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการพูด ($\bar{X} = 4.21$) และการสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการเขียน ($\bar{X} = 4.14$) ตามลำดับ

ตารางที่ 35 ความคิดเห็นของคณาจารย์ต่อทักษะความสามารถทางวิชาชีพที่บัณฑิต มสธ. ยังควรต้องพัฒนา

ความสามารถทางวิชาชีพที่ยังต้องพัฒนา	ระดับที่ควรพัฒนา		แปลค่า
	\bar{X}	S.D.	
1) ทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา	3.95	0.88	มาก
2) ทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม	4.07	0.89	มาก
3) ทักษะการวิเคราะห์	3.98	0.94	มาก
4) ทักษะการสรุปความ/สรุปความคิดรวบยอด (Conceptual Skills)	4.07	0.83	มาก
5) ทักษะความร่วมมือ	3.72	1.02	มาก
6) ทักษะการค้นคว้าข้อมูล	3.84	0.89	มาก
เฉลี่ยรวม	3.94	0.76	มาก

จากตารางที่ 35 พบว่า คณาจารย์มีความเห็นว่า บัณฑิตของ มสธ. ยังควรต้องพัฒนาความสามารถทางวิชาชีพในภาพรวม ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า คณาจารย์เห็นว่าบัณฑิตควรต้องพัฒนาทุกประเด็นในระดับมาก โดยประเด็นที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงกว่าประเด็นอื่นๆ คือ ทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.07$) เท่ากับ ทักษะการสรุปความ/สรุปความคิดรวบยอด ($\bar{X} = 4.07$) รองลงมาคือ ทักษะการวิเคราะห์ ($\bar{X} = 3.98$)

ตารางที่ 36 ความคิดเห็นของคณาจารย์ต่อทักษะความสามารถส่วนบุคคลที่บัณฑิต มสธ. ยังควร
ต้องพัฒนา

ทักษะความสามารถส่วนบุคคลที่ยังต้องพัฒนา	ระดับที่ควรพัฒนา		แปลค่า
	\bar{X}	S.D.	
1) ความรับผิดชอบ: ความสามารถในการทำงานได้ทันเวลา	3.69	1.06	มาก
2) ความซื่อสัตย์สุจริต	3.68	1.21	มาก
3) การพึ่งพาตนเอง	3.64	1.28	มาก
4) ความสามารถในการปรับตัว : ยืดหยุ่น	3.62	1.21	มาก
5) ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ	3.62	1.15	มาก
6) ความสามารถในการทำงานร่วมกับคนต่างภาษา ต่างวัฒนธรรม	3.69	1.04	มาก
เฉลี่ยรวม	3.67	1.07	มาก

จากตารางที่ 36 พบว่า คณาจารย์มีความเห็นว่า บัณฑิตของ มสธ. ยังควรต้องพัฒนาทักษะ
ความสามารถส่วนบุคคลในภาพรวม ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) แต่คะแนนไม่สูงมาก เมื่อพิจารณาเป็น
รายประเด็นพบว่า คณาจารย์มีความเห็นว่าบัณฑิตควรต้องพัฒนาในระดับมากทุกประเด็น โดยประเด็นที่
ได้คะแนนเฉลี่ยสูงกว่าประเด็นอื่นๆ คือ ความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.69$) เท่ากับความสามารถในการทำงาน
ร่วมกับคนต่างภาษา ต่างวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.69$) รองลงมาคือ ความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 3.68$)

ตารางที่ 37 ความคิดเห็นของคณาจารย์ต่อทักษะการจัดระบบการงานที่บัณฑิต มสธ. ยังควรต้องพัฒนา

ทักษะการจัดระบบการงานที่ยังต้องพัฒนา	ระดับที่ควรพัฒนา		แปลค่า
	\bar{X}	S.D.	
1) ทักษะการจัดระบบและการวางแผน	3.72	0.86	มาก
2) การบริหารเวลา	3.79	0.94	มาก
3) ทักษะการผลิตผลงาน	3.81	0.89	มาก
4) ทักษะการเป็นผู้นำ	3.63	0.87	มาก
5) ทักษะการตัดสินใจ	3.65	0.93	มาก
6) ทักษะการประกอบธุรกิจ/การประกอบการ	3.38	0.96	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.67	0.81	มาก

จากตารางที่ 37 พบว่า คณาจารย์มีความเห็นว่า บัณฑิตของ มสธ. ยังควรต้องพัฒนาทักษะการจัดระบบการงานในภาพรวม ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า คณาจารย์มีความเห็นว่า บัณฑิตยังควรต้องพัฒนาทักษะในแต่ละประเด็นในระดับมาก ยกเว้น ทักษะการประกอบธุรกิจ ควรพัฒนาระดับปานกลาง ในบรรดาประเด็นที่ต้องการพัฒนาระดับมาก พบว่า ประเด็นทักษะการผลิตผลงาน มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าทักษะด้านอื่นๆ ($\bar{X} = 3.81$) รองลงมาคือ ทักษะการบริหารเวลา ($\bar{X} = 3.79$) และ ทักษะการจัดระบบและการวางแผน ($\bar{X} = 3.72$) ตามลำดับ

ตารางที่ 38 ความคิดเห็นของคณาจารย์ต่อความรู้และเทคนิคเฉพาะด้านที่บัณฑิต มสธ. ยังควรต้องพัฒนา

ความรู้และเทคนิคเฉพาะด้านที่ยังต้องพัฒนา	ระดับที่ควรพัฒนา		แปลค่า
	\bar{X}	S.D.	
1) ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต	3.68	1.07	มาก
2) ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะที่ได้รับ สู่การปฏิบัติงาน	3.74	1.04	มาก
3) ความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ นโยบายของหน่วยงาน	3.53	1.00	มาก
4) ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานของการทำงานในระดับสากล	3.65	1.00	มาก
5) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม/สภาพแวดล้อม	3.65	0.91	มาก
เฉลี่ยรวม	3.65	0.91	มาก

จากตารางที่ 38 พบว่า คณาจารย์มีความเห็นว่า บัณฑิตของ มสธ. ยังควรพัฒนาความรู้และเทคนิคเฉพาะด้านในภาพรวม ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า คณาจารย์เห็นว่าบัณฑิตยังควรต้องพัฒนาความรู้และเทคนิคเฉพาะด้านในแต่ละประเด็น ในระดับมากทุกประเด็น โดยประเด็นที่มีคะแนนเฉลี่ยมากกว่าประเด็นอื่นๆ คือ ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะสู่การปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.74$) รองลงมาคือ ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ($\bar{X} = 3.68$)

ตารางที่ 39 ความคิดเห็นของคณาจารย์ต่อวิธีการในการพัฒนาทักษะทั้ง 5 กลุ่ม

วิธีการในการพัฒนา	จำนวน
ทักษะพื้นฐาน	
การให้ทำกิจกรรม ควรมอบหมายให้มีการอ่าน paper ภาษาอังกฤษ แล้ว discuss กันในห้องเรียนด้วย	1
กิจกรรมฝึกอบรมและการเรียนรู้ด้วยตนเอง	1
จัดศักยภาพ เพิ่มทักษะ จัดทำเอกสารเสริม	1
ฝึกฝนจากเอกสารการสอนภาษาอังกฤษของ มสธ. และสื่อการสอนต่างๆ ที่มีอยู่ทั่วไป ทั้งในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์และเว็บไซต์ต่างๆ ต้องรู้จักกล้าที่จะพูด โดยไม่กลัวข้อผิดพลาด	1
ฝึกฝน-อบรมด้วยตนเอง	1
ทักษะภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์ให้ศึกษาจากชุดวิชาและมีการวัดผล	1
ทักษะคอมพิวเตอร์และทักษะการรู้ข้อมูลข่าวสาร (Information Literacy) ใช้แนวทางการมอบกิจกรรม/ฝึกปฏิบัติ/อบรมเข้ม	1
ส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษในหลายๆ ช่องทาง	1
เชิญผู้เชี่ยวชาญภาษาอังกฤษมาให้การอบรม	1
ให้นักศึกษาเข้าฝึกอบรม	1
ความสามารถทางวิชาชีพ	
ควรมีวิชาที่สอนและกิจกรรมในการพัฒนาให้นักศึกษามีความคิดเชิงระบบ ให้มากขึ้น	1
จัดศักยภาพ เพิ่มทักษะ จัดทำเอกสารเสริม	1
เสริมในชุดฝึกปฏิบัติ/ชุดประสบการณ์วิชาชีพ	1
ฝึกฝน-ปฏิบัติงาน	1
ส่งเสริมให้มีการฝึกทักษะด้านการศึกษาวิเคราะห์ สรุปความจากกิจกรรม การเรียน	1

วิธีการในการพัฒนา	จำนวน
ทักษะความสามารถส่วนบุคคล	
การค้นคว้าข้อมูลการเขียนวิทยานิพนธ์ บทที่ 1-5	1
การฝึกปฏิบัติ-อบรมเข้ม ในชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ	1
จัดทำเอกสารเสริม	1
มีชุดวิชาที่ให้นักศึกษาได้เรียนถึงความแตกต่างและการยอมรับซึ่งกันและกันกับคนต่างชาติ ต่างภาษา และวัฒนธรรม เคารพวัฒนธรรมของคนอื่นๆ	1
สร้างจิตสำนึก หาโอกาสทำงานกับคนอื่น ชาติอื่นบ้าง	1
ทักษะการจัดระบบการงาน	
จัดทำเอกสารเสริม	1
ฝึกในช่วงการเข้าอบรมประสบการณ์วิชาชีพ	1
ฝึกในการทำงานอาชีพของตน	1
ความรู้และเทคนิคเฉพาะด้าน	
กระตุ้นและให้ความรู้ในช่วงอบรมประสบการณ์วิชาชีพ	1
จัดทำเอกสารเสริม	1
ใฝ่รู้และหาความรู้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย	1

จากตารางที่ 39 คณาจารย์ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการในการพัฒนาทักษะแต่ละด้านของบัณฑิต มสธ. ส่วนใหญ่จะเป็นการพัฒนาในระหว่างที่เป็นนักศึกษา วิธีการในการพัฒนาทักษะแต่ละด้านมีหลากหลาย เช่น การให้ศึกษาจากชุดวิชา เพิ่มทักษะระหว่างการฝึกอบรมประสบการณ์วิชาชีพ การจัดฝึกอบรมเพิ่มเติม การทำสื่อเสริมให้ความรู้ นอกจากนั้น การให้ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้และสื่อต่างๆ การหาความรู้และฝึกฝนในระหว่างการทำงาน

ตารางที่ 40 ความคิดเห็นของคณาจารย์ต่อความรู้หรือทักษะที่โดดเด่นที่สุดของบัณฑิต

ทักษะ	ผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน
ทักษะการพึ่งพาตนเอง	19
การเรียนรู้ด้วยตนเอง	14
ประสบการณ์การทำงาน	14
ความมุ่งมั่น อดทน	9
ความรับผิดชอบ	9

จากตารางที่ 40 เมื่อสอบถามคณาจารย์ว่า ในภาพรวมท่านคิดว่าบัณฑิต มสธ. มีความรู้หรือทักษะใดโดดเด่นที่สุด ปรากฏว่า คณาจารย์ให้ความเห็นสรุปได้ว่า ทักษะที่โดดเด่นมากที่สุด คือ ทักษะการพึ่งพาตนเอง รองลงมาคือ การเรียนรู้ด้วยตนเอง และประสบการณ์ในการทำงาน

ตารางที่ 41 ความคิดเห็นของคณาจารย์ต่อความรู้หรือทักษะที่ยังต้องพัฒนาของบัณฑิต มสธ.

ทักษะ	ผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน
ภาษาอังกฤษ (การฟัง พูด อ่าน เขียน)	29
การคิดวิเคราะห์ คิดเชิงระบบ การแก้ปัญหา	14
การคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม	14
ทักษะด้าน ICT การค้นคว้าข้อมูล	14
ทักษะการนำเสนองานวิชา	5
ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นๆ	5

จากตารางที่ 41 เมื่อสอบถามคณาจารย์ว่า ในภาพรวมท่านคิดว่าบัณฑิต มสธ. ยังต้องพัฒนาความรู้หรือทักษะด้านใดมากที่สุด ผลปรากฏว่า คณาจารย์เห็นว่าควรพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษมากที่สุด รองลงมาในระดับเดียวกัน ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ คิดเชิงระบบ คิดแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม และทักษะ ICT การค้นคว้าข้อมูล

3.4 ความรู้ ความสามารถ และทักษะของบัณฑิตที่ควรพัฒนาตามความคิดเห็นของบุคลากรหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จากการสอบถามบุคลากรหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของ มสธ. เกี่ยวกับความรู้และทักษะใน 5 กลุ่ม ที่บัณฑิต มสธ. ยังควรต้องพัฒนา ผลปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 42 ความคิดเห็นของบุคลากรหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อความรู้ ความสามารถ และทักษะ 5 กลุ่ม ในภาพรวมที่บัณฑิต มสธ. ยังควรต้องพัฒนา (n = 50)

ความรู้ ความสามารถ และทักษะ	ระดับที่ควรพัฒนา		แปลค่า
	\bar{X}	S.D.	
1. ทักษะพื้นฐาน	3.93	0.62	มาก
2. ความสามารถทางวิชาชีพ	4.02	0.55	มาก
3. ทักษะความสามารถส่วนบุคคล	3.85	0.90	มาก
4. ทักษะการจัดระบบการงาน	3.90	0.66	มาก
5. ความรู้และเทคนิคเฉพาะด้าน	3.84	0.79	มาก

จากตาราง 42 พบว่า บุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความคิดเห็นว่า บัณฑิตของ มสธ. ยังควรต้องพัฒนาทักษะ 5 กลุ่ม ในระดับมากทุกกลุ่ม โดยกลุ่มที่ได้คะแนนเฉลี่ยมากกว่ากลุ่มอื่นๆ คือ กลุ่มความสามารถทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.02$) รองลงมาคือ ทักษะพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.93$) ใกล้เคียงกับทักษะการจัดระบบการงาน ($\bar{X} = 3.90$)

ตารางที่ 43 ความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้องต่อทักษะพื้นฐานที่บัณฑิต มสธ. ยังควรต้องพัฒนา

ทักษะพื้นฐาน	ระดับที่ควรพัฒนา		แปลค่า
	\bar{X}	S.D.	
1) การสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการพูด	4.08	0.96	มาก
2) การสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการเขียน	4.00	0.92	มาก
3) ความเข้าใจในภาษาอังกฤษ	4.02	0.80	มาก
4) ทักษะการคิดคำนวณ	3.77	0.67	มาก
5) ทักษะ ICT	3.87	0.75	มาก
6) ทักษะการรู้ข้อมูลข่าวสาร (Information Literacy)	3.84	0.73	มาก
เฉลี่ยรวม	3.93	0.62	มาก

จากตารางที่ 43 พบว่า บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความคิดเห็นว่า บัณฑิต มสธ. ควรได้รับการปรับปรุงความรู้ทักษะในกลุ่มทักษะพื้นฐานโดยรวม ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า บุคลากรที่เกี่ยวข้องเห็นว่าควรพัฒนาในระดับมาก ทุกประเด็น โดยประเด็นที่ได้ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในระดับมาก สูงกว่าประเด็นอื่นๆ คือ การสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการพูด ($\bar{X} = 4.08$) รองลงมาคือ ความเข้าใจในภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 4.02$) และการสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการเขียน ($\bar{X} = 4.00$) ตามลำดับ

ตารางที่ 44 ความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้องต่อความสามารถทางวิชาชีพที่บัณฑิต มสธ. ยังควรต้องพัฒนา

ความสามารถทางวิชาชีพ	ระดับที่ควรพัฒนา		แปลค่า
	\bar{X}	S.D.	
1) ทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา	3.98	0.82	มาก
2) ทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม	4.13	0.67	มาก
3) ทักษะการวิเคราะห์	4.02	0.72	มาก
4) ทักษะการสรุปความ/สรุปความคิดรวบยอด (Conceptual Skills)	4.05	0.57	มาก
5) ทักษะความร่วมมือ	4.00	0.90	มาก
6) ทักษะการค้นคว้าข้อมูล	3.98	0.78	มาก
เฉลี่ยรวม	4.02	0.55	มาก

จากตารางที่ 44 พบว่า บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความคิดเห็นว่า บัณฑิต มสธ. ควรได้รับการปรับปรุงความรู้และทักษะ ในกลุ่มความสามารถทางวิชาชีพในภาพรวม ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า บุคลากรที่เกี่ยวข้องเห็นว่าควรพัฒนาในระดับมากทุกประเด็น โดยประเด็นที่ได้ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในระดับมากที่สุดกว่าประเด็นอื่นๆ คือ ทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.13$) รองลงมาคือ ทักษะการสรุปความ/สรุปความคิดรวบยอด ($\bar{X} = 4.05$) และทักษะการวิเคราะห์ ($\bar{X} = 4.02$) ตามลำดับ

ตารางที่ 45 ความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้องต่อทักษะความสามารถส่วนบุคคลที่บัณฑิต มสธ. ยังควรต้องพัฒนา

ทักษะความสามารถส่วนบุคคล	ระดับที่ควรพัฒนา		แปลค่า
	\bar{X}	S.D.	
1) ความรับผิดชอบ: ความสามารถในการทำงานได้ทันเวลา	3.87	1.05	มาก
2) ความซื่อสัตย์สุจริต	3.93	1.03	มาก
3) การพึ่งพาตนเอง	3.73	1.05	มาก
4) ความสามารถในการปรับตัว : ยืดหยุ่น	3.79	1.01	มาก
5) ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ	3.71	1.03	มาก
6) ความสามารถในการทำงานร่วมกับคนต่างภาษา ต่างวัฒนธรรม	4.07	1.00	มาก
เฉลี่ยรวม	3.85	0.90	มาก

จากตารางที่ 45 พบว่า บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความเห็นว่า บัณฑิต มสธ. ควรได้รับการปรับปรุงความรู้และทักษะในกลุ่มทักษะความสามารถส่วนบุคคลในภาพรวม ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า บุคลากรที่เกี่ยวข้องเห็นว่าควรพัฒนาในระดับมากทุกประเด็น โดยประเด็นที่ได้ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในระดับมากที่สุดกว่าประเด็นอื่นๆ คือ ความสามารถในการทำงานร่วมกับคนต่างภาษาต่างวัฒนธรรม ($\bar{X} = 4.07$) รองลงมาคือ ความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 3.93$) และความรับผิดชอบ: ความสามารถในการทำงานได้ทันเวลา ($\bar{X} = 3.87$) ตามลำดับ

ตารางที่ 46 ความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้องต่อทักษะการจัดระบบการงานที่บัณฑิต มสธ. ยังควรต้องพัฒนา

ทักษะการจัดระบบการงาน	ระดับที่ควรพัฒนา		แปลค่า
	\bar{X}	S.D.	
1) ทักษะการจัดระบบและการวางแผน	3.98	0.69	มาก
2) การบริหารเวลา	4.02	0.69	มาก
3) ทักษะการผลิตผลงาน	3.96	0.72	มาก
4) ทักษะการเป็นผู้นำ	3.98	0.80	มาก
5) ทักษะการตัดสินใจ	3.80	0.88	มาก
6) ทักษะการประกอบธุรกิจ/การประกอบการ	3.65	0.87	มาก
เฉลี่ยรวม	3.90	0.66	มาก

จากตารางที่ 46 พบว่า บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความเห็นว่า บัณฑิต มสธ. ควรได้รับการปรับปรุงความรู้และทักษะในกลุ่มทักษะการจัดระบบการงานในภาพรวม ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า บุคลากรที่เกี่ยวข้องเห็นว่าควรจะพัฒนาในระดับมากทุกประเด็น โดยที่ได้ค่าเฉลี่ยของระดับมากที่สุดสูงกว่าประเด็นอื่นๆ คือ การบริหารเวลา ($\bar{X} = 4.02$) รองลงมาคือ ทักษะการจัดระบบและการวางแผน ($\bar{X} = 3.98$) เท่ากับทักษะการเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 3.98$) และทักษะการผลิตผลงาน ($\bar{X} = 3.96$) ตามลำดับ

ตารางที่ 47 ความคิดเห็นของบุคลากรผู้เกี่ยวข้องต่อความรู้และเทคนิคเฉพาะด้านที่บัณฑิต มสธ. ยัง
ควรต้องพัฒนา

ความรู้และเทคนิคเฉพาะด้าน	ระดับที่ควรพัฒนา		แปลค่า
	\bar{X}	S.D.	
1) ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต	3.93	1.02	มาก
2) ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะที่ได้รับ สู่การปฏิบัติงาน	3.92	0.85	มาก
3) ความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ นโยบายของหน่วยงาน	3.87	0.88	มาก
4) ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานของการทำงานในระดับสากล	3.76	0.82	มาก
5) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม/สภาพแวดล้อม	3.72	0.88	มาก
เฉลี่ยรวม	3.84	0.79	มาก

จากตารางที่ 47 พบว่า บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความเห็นว่า บัณฑิต มสธ. ควรได้รับการปรับปรุง
ความรู้และทักษะในกลุ่มความรู้และเทคนิคเฉพาะด้านในภาพรวม ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) เมื่อ
พิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประเด็นที่ได้ค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุดกว่าประเด็นอื่นๆ คือ ทักษะการเรียนรู้
ตลอดชีวิต ($\bar{X} = 3.93$) รองลงมาคือ ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้ ($\bar{X} = 3.92$) ตามลำดับ

ตารางที่ 48 ความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้องต่อวิธีการในการพัฒนาความรู้และทักษะแต่ละกลุ่ม
แก่นักศึกษา

วิธีการในการพัฒนา	ผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน
ทักษะพื้นฐาน	
จัดฝึกอบรมเน้นการฝึกปฏิบัติจริง	3
ชุดวิชาพื้นฐานให้เสริมทักษะพื้นฐานให้มาก	1
ให้เรียนระยะสั้นๆ โดยไม่มีค่าใช้จ่าย	1
บรรจุในทุกหลักสูตรให้มีทักษะพื้นฐาน	1
ประเมินทักษะพื้นฐานของนักศึกษาแรกเข้า แล้วจัดเป็นกลุ่มเพื่อพัฒนา	1
เปิดคอร์สภาษาอังกฤษให้เรียนควบคู่ไปกับการเรียนชุดวิชาต่างๆ	1
ฝึกฝนจาก Course online	1
พัฒนาโดยการจัดฝึกอบรม โดยมีการฝึกปฏิบัติจริง ทดสอบความรู้ ความสามารถ	1
มหาวิทยาลัยติดต่อหรือโพสต์ข้อความเป็นภาษาอังกฤษ (ที่เข้าใจง่าย) กับนักศึกษา	1
เพิ่ม/พัฒนาช่องทางการสื่อสารด้วยระบบ ICT ให้มากที่สุด ให้บัณฑิตคุ้นชิน	1
ความสามารถทางวิชาชีพ	
จัดไว้ในกิจกรรมชุดวิชาตามกรอบ TQF 5 ทักษะ แล้วให้นักศึกษา ทำงานส่ง	1
นักศึกษาเมื่อเริ่มเข้าศึกษา ควรได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการสืบค้น ฐานข้อมูลอย่างเข้มข้น ไม่ใช่แค่ฟังการบรรยาย	1
ฝึกปฏิบัติ	1
พัฒนาระบบการ Transfer ความรู้ ประสบการณ์ การทดสอบ และ ประเมินทักษะต่างๆ	1

วิธีการในการพัฒนา	ผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน
ให้นักศึกษาทำกิจกรรม case study ส่ง เพิ่มทักษะฯ ในการจัดอบรม ประสบการณ์วิชาชีพ (ก่อนสำเร็จการศึกษา)	1
ทักษะความสามารถส่วนบุคคล	
จัดกิจกรรมในชุดวิชาตามกรอบ TQF แล้วให้นักศึกษาทำกิจกรรมส่ง	1
ให้ความรู้และปลูกจิตสำนึก	1
ให้นักศึกษาทำกิจกรรม case study ส่ง เพิ่มทักษะฯ ในการจัดอบรม ประสบการณ์วิชาชีพ (ก่อนสำเร็จการศึกษา)	1
ทักษะการจัดระบบการงาน	
จัดกิจกรรมไว้ในชุดวิชาตามกรอบ TQF	1
บัณฑิตควรได้รับการฝึกฝนทักษะด้วยการลงมือปฏิบัติประมาณ 3 เดือน หรือ/ภาคการศึกษา	1
ฝึกอบรมและสร้างให้เห็นคุณค่า	1
รณรงค์ให้เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา	1
ให้นักศึกษาทำกิจกรรม case study ส่ง เพิ่มทักษะฯ ในการจัดอบรม ประสบการณ์วิชาชีพ (ก่อนสำเร็จการศึกษา)	1
ความรู้และเทคนิคเฉพาะด้าน	
ฝึกอบรมให้ความรู้	1
พัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำงาน ให้นักศึกษาเลือก อบรมตามความสนใจ	1
พัฒนาระบบ Transfer ความรู้ ประสบการณ์	1
เสริมความรู้ในชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ	1
ให้นักศึกษาทำกิจกรรม case study ส่ง เพิ่มทักษะฯ ในการจัดอบรม ประสบการณ์วิชาชีพ (ก่อนสำเร็จการศึกษา)	1

จากตารางที่ 48 พบว่า บุคลากรได้เสนอวิธีการในการพัฒนาความรู้และทักษะแต่ละด้าน ดังนี้ ในด้านทักษะพื้นฐาน (ได้แก่ ภาษาอังกฤษ การคิดคำนวณ ICT การรู้ข้อมูลข่าวสาร) บุคลากรเสนอหลายวิธี ได้แก่ ประเมินทักษะนักศึกษาเมื่อแรกเข้าแล้วจัดเป็นกลุ่มเพื่อพัฒนา วิธีการพัฒนา ได้แก่ บรรจุในทุกหลักสูตรให้มีการเรียน จัดฝึกอบรมระยะสั้นเน้นปฏิบัติ จัดสอนออนไลน์ เปิดคอร์สภาษาอังกฤษให้เรียนควบคู่กับชุดวิชาต่างๆ ฝึก ICT แก่นักศึกษา ติดต่อนักศึกษาผ่านการใช้ ICT เป็นต้น ด้านความสามารถทางวิชาชีพ ทักษะความสามารถส่วนบุคคล ทักษะการจัดระบบงาน และ ความรู้และเทคนิคเฉพาะด้าน บุคลากรที่เกี่ยวข้องเสนอวิธีการคล้ายๆ กัน ได้แก่ บรรจุในหลักสูตรทุกหลักสูตรแล้วให้นักศึกษาทำกิจกรรมส่ง จัดฝึกอบรมเป็นการเฉพาะโดยเน้นการฝึกปฏิบัติ ฝึกตลอด 1 ภาคการศึกษา จัดระบบการส่งผ่านความรู้แก่นักศึกษา เช่น มีชุดฝึกอบรมทางไกล เสริมความรู้และทักษะในชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ให้นักศึกษาทำกรณีศึกษาในชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ

ตารางที่ 49 ความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้องต่อความรู้หรือทักษะที่โดดเด่นที่สุดของบัณฑิต มสธ.

ความรู้/ทักษะที่โดดเด่นที่สุดของบัณฑิต มสธ.	ผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน
การพึ่งพาตนเอง	15
ความมีวินัย/ความอดทน	14
การค้นคว้าด้วยตนเอง	12
การจัดระบบและวางแผน	11

จากตารางที่ 49 เมื่อถามบุคลากรเกี่ยวกับว่า ในภาพรวมท่านคิดว่าบัณฑิตของ มสธ. มีความรู้ และทักษะใดโดดเด่นที่สุด ปรากฏว่า บุคลากรตอบว่า การพึ่งพาตนเองมากที่สุด รองลงมา คือ ความมีวินัย/ความอดทน การค้นคว้าด้วยตนเอง และ การจัดระบบและวางแผน ตามลำดับ

ตารางที่ 50 ความคิดเห็นของบุคลากรต่อความรู้หรือทักษะที่ยังต้องพัฒนาของบัณฑิต มสธ.

ทักษะ	ผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน
ทักษะการพูด/เขียนภาษาอังกฤษ	15
ทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมใหม่ๆ	15
ทักษะการสรุปความ/สรุปความคิดรวบยอด	15
ทักษะด้าน IT	13
ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงวิชาการ	13
ทักษะการนำเสนอ	12
ทักษะการพูดในชุมชน	12

จากตารางที่ 50 พบว่า เมื่อสอบถามบุคลากรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่า ในภาพรวมท่านคิดว่า บัณฑิตของ มสธ. ยังควรต้องพัฒนาความรู้และทักษะในด้านใดอีกบ้าง ผลปรากฏว่าคำตอบใกล้เคียงกัน คือ ทักษะการพูด/เขียนภาษาอังกฤษ ทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมใหม่ๆ ทักษะการสรุปความ/ความคิดรวบยอด โดยมีความถี่เท่ากัน รองลงมา คือ ทักษะ IT และ ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงวิชาการ

ตอนที่ 4 แนวทางการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตของ มสธ. ให้สนองความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

4.1 ข้อมูลที่นำมาสังเคราะห์เป็นร่างแนวทางทางการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต

ในตอนที่ 4 นี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลต่อไปนี้มาสังเคราะห์เป็นร่างแนวทางทางการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต

4.1.1 ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อความสำคัญของความรู้และทักษะแต่ละด้าน ต่อการปฏิบัติงานและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อความรู้และทักษะเหล่านั้นในตัวบัณฑิต

4.1.2 ผลจากการสอบถามผู้ใช้บัณฑิต คณาจารย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับความรู้และทักษะที่บัณฑิต มสธ. ยังควรต้องพัฒนา

4.1.3 ผลจากการสอบถามผู้ใช้บัณฑิต บัณฑิต คณาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม โดยคำถามปลายเปิดว่า โดยภาพรวมแล้วความรู้หรือทักษะใดที่บัณฑิตยังต้องพัฒนามากที่สุด

4.1.4 ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ใช้บัณฑิต 30 ท่าน เกี่ยวกับทักษะในแต่ละด้านทั้ง 5 ด้านนั้น ท่านคิดว่าความรู้หรือทักษะใดที่บัณฑิตควรได้รับการปรับปรุงหรือพัฒนาเพิ่มเติม

4.2 แนวทางการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต (ฉบับร่าง)

ผู้วิจัยนำข้อมูลจาก 4.1.1 ถึง 4.1.4 มาสังเคราะห์จัดทำเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต ฉบับร่าง

4.3 แนวทางการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต

ผู้วิจัยนำร่างแนวทางฯ ไปจัดสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำข้อเสนอแนะมาปรับร่างแนวทางฯ ให้เป็นแนวทางฯ ที่มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นต่อไป

4.1 ข้อมูลที่นำมาสังเคราะห์เป็นร่างแนวทางทางการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต

4.1.1 ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อความสำคัญของความรู้และทักษะแต่ละด้านต่อการปฏิบัติงาน และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อความรู้และทักษะเหล่านั้นในตัวบัณฑิต

ต่อไปนี้เป็นข้อมูลในแต่ละด้าน 3 ประเด็นแรกที่มีค่าความแตกต่างระหว่างความสำคัญ (ต่อการปฏิบัติงาน) กับความพึงพอใจ (ต่อทักษะนั้นๆ ที่มีอยู่ในบัณฑิต) สูงกว่าประเด็นอื่นๆ

	ความสำคัญ \bar{X}	พึงพอใจ \bar{X}	แตกต่าง
1) ด้านทักษะพื้นฐาน			
- ความเข้าใจในภาษาอังกฤษ	3.60	3.21	0.39
- การสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการพูด	3.55	3.20	0.35
- การสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการเขียน	3.52	3.22	0.30
2) ด้านความสามารถทางวิชาชีพ			
- ทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา	4.26	3.95	0.31
- ทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม	4.06	3.75	0.31
- ทักษะการวิเคราะห์	4.17	3.86	0.31
3) ทักษะความสามารถส่วนบุคคล			
- ความรับผิดชอบ : ความสามารถทำงานได้ทันเวลา	4.63	4.30	0.33
- ความซื่อสัตย์สุจริต	4.67	4.40	0.27
- ความสามารถในการปรับตัว	4.40	4.22	0.18
- ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น	4.41	4.23	0.18
4) ทักษะการจัดระบบการทำงาน			
- ทักษะการจัดระบบและกรวางแผน	4.23	3.81	0.42
- ทักษะการตัดสินใจ	4.22	3.95	0.27
- การบริหารเวลา	4.30	4.05	0.25
- ทักษะความเป็นผู้นำ	4.15	3.90	0.25
5) ความรู้และเทคนิคเฉพาะด้าน			
- ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต	4.26	3.51	0.75
- ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานของงานในระดับสากล	4.00	3.70	0.30
- ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม/สภาพแวดล้อม	3.99	3.71	0.28

จากตารางสรุปจะเห็นว่า ในทักษะทั้ง 5 กลุ่ม ในแต่ละกลุ่มเสนอ 3 ประเด็นแรกที่มีค่าความแตกต่างระหว่างความสำคัญของทักษะนั้นๆ (ต่อการปฏิบัติงาน) กับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อทักษะนั้นๆ (ที่บัณฑิตมีอยู่) ที่มีค่าสูงกว่าประเด็นอื่นๆ

4.1.2. ผลจากการสอบถามผู้ใช้บัณฑิต คณาจารย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความรู้และทักษะที่บัณฑิต มสธ. ยังควรต้องพัฒนา

ผลปรากฏว่า ผู้ใช้บัณฑิตและบัณฑิตเห็นว่า ควรพัฒนาความรู้และทักษะทั้ง 5 กลุ่มนี้ ในระดับปานกลาง ส่วนคณาจารย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เห็นว่าควรพัฒนาระดับมาก อย่างไรก็ตาม ในทักษะแต่ละกลุ่มผู้วิจัยได้ยก 3 ประเด็นแรก ที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงกว่าประเด็นอื่นๆ มานำเสนอดังต่อไปนี้

1) ด้านทักษะพื้นฐาน

ด้านทักษะพื้นฐาน 3 ประเด็นแรก ที่ผู้ใช้บัณฑิตและบัณฑิตเห็นว่าควรพัฒนา คือ การสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการพูด การสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการเขียน และความเข้าใจในภาษาอังกฤษ ซึ่งอาจารย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ความเห็น 3 ประเด็นแรก เหมือนกับผู้ใช้บัณฑิตและบัณฑิต

2) ด้านความสามารถทางวิชาชีพ

บัณฑิตให้ความเห็นต่อ 3 ประเด็นแรก ที่ยังควรต้องพัฒนา คือ ทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา ทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม และทักษะความร่วมมือ ผู้ใช้บัณฑิตมีความเห็น 2 ประเด็นแรก ตรงกับบัณฑิต ส่วนประเด็นที่ 3 คือ ทักษะการวิเคราะห์ อาจารย์มีความเห็นดังนี้คือ ทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ทักษะการสรุปความคิดรวบยอด และทักษะการวิเคราะห์ ส่วนบุคลากรหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความเห็น 3 ประเด็นแรก ตรงกับอาจารย์

3) ด้านทักษะความสามารถส่วนบุคคล

ผู้ใช้บัณฑิตเห็นว่า ประเด็นแรก คือ ความสามารถในการทำงานร่วมกับคนต่างภาคและวัฒนธรรม ความรับผิดชอบ และการพึ่งพาตนเอง บัณฑิตให้ความเห็นต่อ 3 ประเด็นแรก คือ ความรับผิดชอบ : ความสามารถในการทำงานให้ทันเวลา ความซื่อสัตย์สุจริต และการพึ่งพาตนเอง อาจารย์ให้ความเห็นต่อ 3 ประเด็นแรก คือ 2 ประเด็นแรก เหมือนของบัณฑิต ประเด็นที่ 3 คือ ความสามารถในการทำงานร่วมกับคนต่างภาษาและต่างวัฒนธรรม บุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ความเห็นตรงกับอาจารย์

4) ด้านทักษะการจ้ดระบบการงาน

ผู้ใช้บัณฑิตเห็นว่า 3 ประเด็นแรก คือ ทักษะการจ้ดระบบและการวางแผน ทักษะความเป็นผู้นำ และทักษะการตัดสินใจ บัณฑิตให้ความเห็นต่อ 3 ประเด็นแรกที่ยังควรต้องพัฒนา คือ ทักษะความเป็นผู้นำ ทักษะการตัดสินใจ และทักษะการจ้ดระบบและการวางแผน อาจารย์ให้ความเห็นเห็นว่า ประเด็นแรก คือ ทักษะการผลิตผลงาน ถัดมาคือ การบริหารเวลา และทักษะ

การจัดระบบและการวางแผน ส่วนบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ความเห็นต่อ 3 ประเด็นแรก คือ การบริหารเวลา ถัดมาคือ ทักษะการจัดระบบและการวางแผน และทักษะความเป็นผู้นำ

5) ด้านความรู้และเทคนิคเฉพาะด้าน

ผู้ใช้บัณฑิตเห็นว่า 3 ประเด็นแรก คือ ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานของงานระดับสากล และความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ส่วนบัณฑิต อาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ให้ความเห็น 2 ประเด็นตรงกัน คือ ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต และทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้สู่การปฏิบัติงาน ส่วนประเด็นที่ 3 ของบัณฑิตและอาจารย์ตรงกัน คือ ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานของงานในระดับสากล ของอาจารย์ให้คะแนนเท่ากันอีกประเด็นหนึ่ง คือ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ส่วนประเด็นที่ 3 ของบุคลากร คือ ความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ นโยบายของหน่วยงาน

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปความคิดเห็นของบัณฑิต อาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ต่อความรู้ความสามารถและทักษะของบัณฑิตที่ยังควรต้องพัฒนา ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 51 แสดงความคิดเห็นของบัณฑิต อาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องต่อระดับการพัฒนาความรู้และทักษะทั้ง 5 กลุ่ม ในภาพรวมที่บัณฑิตยังควรต้องพัฒนา

ความรู้ ความสามารถ และทักษะ	ผู้ใช้บัณฑิต			บัณฑิต			อาจารย์			บุคลากร		
	\bar{X}	S.D.	แปล ค่า	\bar{X}	S.D.	แปล ค่า	\bar{X}	S.D.	แปล ค่า	\bar{X}	S.D.	แปล ค่า
1. ทักษะพื้นฐาน	3.03	0.68	ปาน กลาง	3.34	0.95	ปาน กลาง	4.01	0.75	มาก	3.93	0.62	มาก
2. ความสามารถ ทางวิชาชีพ	2.65	0.83	ปาน กลาง	3.29	0.99	ปาน กลาง	3.94	0.76	มาก	4.02	0.55	มาก
3. ทักษะความ สามารถส่วนบุคคล	2.15	0.85	น้อย	3.15	1.26	ปาน กลาง	3.67	1.07	มาก	3.85	0.90	มาก
4. ทักษะการจัด ระบบการงาน	2.60	0.88	ปาน กลาง	3.16	1.09	ปาน กลาง	3.67	0.81	มาก	3.90	0.66	มาก
5. ความรู้และเทคนิค เฉพาะด้าน	2.73	0.94	ปาน กลาง	3.19	1.13	ปาน กลาง	3.65	0.91	มาก	3.84	0.79	มาก

จากตารางที่ 51 เมื่อสอบถามกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มว่า ในบรรดาความรู้และทักษะเหล่านี้ บัณฑิตสมควรยังต้องพัฒนาด้านใดบ้าง ในระดับใด ผลปรากฏว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความเห็นว่า ควรพัฒนาทักษะแต่ละกลุ่มในระดับปานกลาง ยกเว้น กลุ่มที่ 3 ทักษะความสามารถส่วนบุคคล เห็นว่า ควรพัฒนาในระดับน้อย บัณฑิตเห็นว่า ยังต้องพัฒนาทักษะทุกกลุ่มในระดับปานกลาง ส่วนอาจารย์ และบุคลากรมีความเห็นเหมือนกันว่า ยังต้องพัฒนาทักษะทุกกลุ่มในระดับมาก

ตารางที่ 52 แสดงความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต บัณฑิต อาจารย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ต่อความรู้ และทักษะที่บัณฑิตยังต้องพัฒนา เป็นรายด้านและรายประเด็น

ความรู้และทักษะที่ยังต้องพัฒนา	ผู้ใช้บัณฑิต			บัณฑิต			อาจารย์			บุคลากร		
	\bar{X}	S.D.	แปลค่า	\bar{X}	S.D.	แปลค่า	\bar{X}	S.D.	แปลค่า	\bar{X}	S.D.	แปลค่า
ทักษะพื้นฐาน												
1) การสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการพูด	3.30	1.20	ปานกลาง	3.46	1.20	ปานกลาง	4.21	0.91	มาก	4.08	0.96	มาก
2) การสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการเขียน	3.26	0.80	ปานกลาง	3.39	1.18	ปานกลาง	4.14	0.98	มาก	4.00	0.92	มาก
3) ความเข้าใจในภาษาอังกฤษ	3.26	0.80	ปานกลาง	3.36	1.18	ปานกลาง	4.28	0.95	มาก	4.02	0.80	มาก
4) ทักษะการคิดคำนวณ	2.77	0.88	ปานกลาง	3.25	1.11	ปานกลาง	3.64	0.98	มาก	3.77	0.67	มาก
5) ทักษะ ICT	2.77	0.93	ปานกลาง	3.28	1.14	ปานกลาง	3.79	0.96	มาก	3.87	0.75	มาก
6) ทักษะการรู้ข้อมูลข่าวสาร Information Literacy	2.74	0.90	ปานกลาง	3.31	1.10	ปานกลาง	4.03	0.87	มาก	3.84	0.73	มาก
เฉลี่ยรวม	3.03	0.68	ปานกลาง	3.34	1.10	ปานกลาง	4.01	0.75	มาก	3.93	0.62	มาก
ความสามารถทางวิชาชีพ												
7) การสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการพูด	2.88	0.98	ปานกลาง	3.37	1.06	ปานกลาง	3.95	0.88	มาก	3.98	0.82	มาก
8) ทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา	2.86	0.93	ปานกลาง	3.33	1.04	ปานกลาง	4.07	0.89	มาก	4.13	0.67	มาก
9) ทักษะการวิเคราะห์	2.75	0.89	ปานกลาง	3.29	1.09	ปานกลาง	3.98	0.94	มาก	4.02	0.72	มาก
10) ทักษะการสรุปความ/สรุปความคิดรวบยอด	2.66	0.89	ปานกลาง	3.23	1.15	ปานกลาง	4.07	0.83	มาก	4.05	0.57	มาก
11) ทักษะความร่วมมือ	2.31	0.99	น้อย	3.30	1.23	0.98	3.72	1.02	มาก	4.00	0.90	มาก
12) ทักษะการค้นคว้าข้อมูล	2.43	0.91	น้อย	3.23	1.22	0.93	3.84	0.89	มาก	3.98	0.78	มาก
เฉลี่ยรวม	2.65	0.83	ปานกลาง	3.29	1.22	ปานกลาง	3.94	0.76	มาก	4.02	0.55	มาก

ความรู้และทักษะ ที่ยังต้องพัฒนา	ผู้ใช้นวัตกรรม			บัณฑิต			อาจารย์			บุคลากร		
	\bar{X}	S.D.	แปล ค่า	\bar{X}	S.D.	แปล ค่า	\bar{X}	S.D.	แปล ค่า	\bar{X}	S.D.	แปล ค่า
ทักษะความสามารถ ส่วนบุคคล												
13) ความรับผิดชอบ: ความสามารถใน การทำงานได้	2.20	1.04	น้อย	3.29	1.33	ปาน กลาง	3.69	1.06	มาก	3.87	1.05	มาก
14) ความซื่อสัตย์สุจริต	2.09	1.06	น้อย	3.27	1.50	ปาน กลาง	3.68	1.21	มาก	3.93	1.03	มาก
15) การพึ่งพาตนเอง	2.15	1.03	น้อย	3.24	1.51	ปาน กลาง	3.64	1.28	มาก	3.73	1.05	มาก
16) ความสามารถในการ ปรับตัว : ยืดหยุ่น	2.09	0.97	น้อย	2.57	1.70	ปาน กลาง	3.62	1.21	มาก	3.79	1.01	มาก
17) ความสัมพันธ์กับ บุคคลอื่นๆ	2.12	1.00	น้อย	3.06	1.33	ปาน กลาง	3.59	1.15	มาก	3.71	1.03	มาก
18) ความสามารถในการ ทำงานร่วมกับคนต่าง ภาษาต่างวัฒนธรรม	2.23	0.88	น้อย	3.15	1.26	ปาน กลาง	3.69	1.04	มาก	4.07	1.00	มาก
เฉลี่ยรวม	2.15	0.85	น้อย	3.10	1.15	ปาน กลาง	3.67	1.07	มาก	3.85	0.90	มาก
ทักษะการจ้ดระบบงาน												
19) ทักษะการจ้ดระบบ และการวางแผน	2.80	0.97	ปาน กลาง	3.15	1.19	ปาน กลาง	3.72	0.86	มาก	3.98	0.69	มาก
20) การบริหารเวลา	2.55	0.96	ปาน กลาง	3.11	1.29	ปาน กลาง	3.79	0.94	มาก	4.02	0.69	มาก
21) ทักษะการผลิตผลงาน	2.52	0.92	ปาน กลาง	3.12	1.16	ปาน กลาง	3.81	0.89	มาก	3.96	0.72	มาก
22) ทักษะการเป็นผู้นำ	2.60	0.93	ปาน กลาง	3.24	1.21	ปาน กลาง	3.63	0.87	มาก	3.98	0.80	มาก
23) ทักษะการตัดสินใจ	2.57	0.94	ปาน กลาง	3.17	1.22	ปาน กลาง	3.65	0.87	มาก	3.80	0.88	มาก
24) ทักษะการประกอบ ธุรกิจ/การประกอบ การ	2.54	0.90	ปาน กลาง	3.13	1.21	ปาน กลาง	3.38	0.96	มาก	3.65	0.87	มาก
เฉลี่ยรวม	2.60	0.88	ปาน กลาง	3.16	1.06	ปาน กลาง	3.67	0.81	มาก	3.90	0.66	มาก

ความรู้และทักษะ	ผู้ใช้นวัตกรรม	บัณฑิต	อาจารย์	บุคลากร
-----------------	----------------	--------	---------	---------

ที่ยังต้องพัฒนา	\bar{X}	S.D.	แปล ค่า	\bar{X}	S.D.	แปล ค่า	\bar{X}	S.D.	แปล ค่า	\bar{X}	S.D.	แปล ค่า
ความรู้และเทคนิคเฉพาะด้าน												
25) ทักษะการเขียนรู้ตลอดชีวิต	3.18	1.07	ปานกลาง	3.31	1.29	ปานกลาง	3.68	1.07	มาก	3.93	1.02	มาก
26) ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะที่ได้รับสู่การปฏิบัติงาน	2.63	1.04	ปานกลาง	3.22	1.27	ปานกลาง	3.74	1.04	มาก	3.92	0.85	มาก
27) ความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบ นโยบายของหน่วยงาน	2.52	1.04	ปานกลาง	3.13	1.21	ปานกลาง	3.53	1.00	มาก	3.87	0.88	มาก
28) ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานของการทำงานในระดับสากล	2.68	0.88	ปานกลาง	3.15	1.17	ปานกลาง	3.65	1.00	มาก	3.76	0.82	มาก
29) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม/สภาพแวดล้อม	2.64	0.92	ปานกลาง	3.13	1.22	ปานกลาง	3.65	0.91	มาก	3.72	0.88	มาก
เฉลี่ยรวม	2.73	0.94	ปานกลาง	3.19	1.13	ปานกลาง	3.65	0.91	มาก	3.84	0.79	มาก

จากตารางที่ 52 เมื่อสอบถามกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มว่า ในทักษะแต่ละกลุ่ม บัณฑิต มสธ. ยังต้องพัฒนาในประเด็นใดบ้าง ผลปรากฏว่า ความรู้และทักษะแต่ละกลุ่ม ผู้ใช้บัณฑิตและบัณฑิตมีความเห็นคล้ายคลึงกันว่า ควรพัฒนาระดับปานกลาง ส่วนอาจารย์และบุคลากรมีความเห็นคล้ายกันว่า ควรพัฒนาในระดับมาก เมื่อพิจารณารายประเด็น ในความรู้และทักษะแต่ละกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มให้คะแนนสูงในประเด็นตรงกันเป็นส่วนใหญ่

4.1.3. ผลจากการสอบถามผู้ใช้บัณฑิต บัณฑิต อาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมโดยคำถามปลายเปิดว่า โดยภาพรวมแล้วความรู้หรือทักษะใดที่บัณฑิตยังต้องพัฒนามากที่สุด

1) ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต มีความเห็นว่า บัณฑิต มสธ. ยังต้องพัฒนาความรู้และทักษะเหล่านี้ (เรียงตามลำดับ)

- ความคิดเห็นสร้างสรรค์
- ความคิดวิเคราะห์
- ทักษะการแก้ปัญหา

- คุณธรรมและวินัยในการทำงาน
- การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของประเทศ

2) ความคิดเห็นของบัณฑิต มีความเห็นว่า บัณฑิต มสธ. ยังต้องพัฒนาความรู้ และทักษะเหล่านี้ (เรียงตามลำดับ)

- ภาษาอังกฤษ
- ภาษาต่างประเทศ
- ภาษาอาเซียน
- การเรียนรู้ตลอดชีวิต
- ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- การตัดสินใจ
- การนำเสนอ
- เทคโนโลยีสมัยใหม่

3) ความคิดเห็นของอาจารย์ มีความเห็นว่า บัณฑิต มสธ. ยังต้องพัฒนาความรู้ และทักษะเหล่านี้ (เรียงตามลำดับ)

- ภาษาอังกฤษ
- การคิดวิเคราะห์เชิงระบบ
- การแก้ปัญหา
- การคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม
- ทักษะ ICT การค้นคว้าข้อมูล
- ทักษะการนำเสนองานวิชาการ
- ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น

4) ความคิดเห็นของบุคลากร มีความเห็นว่า บัณฑิต มสธ. ยังต้องพัฒนาความรู้ และทักษะเหล่านี้ (เรียงตามลำดับ)

- การพูดการเขียนภาษาอังกฤษ
- การคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม
- การสรุปความ สรุปความคิดรวบยอด
- ทักษะ ICT
- การคิดวิเคราะห์เชิงวิชาการ

- ทักษะการนำเสนอ
- ทักษะการพูดในชุมชน

4.1.4 ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ใช้บัณฑิต 30 ท่าน เกี่ยวกับทักษะในแต่ละด้าน ทั้ง 5 ด้าน นั้น ท่านคิดว่าความรู้หรือทักษะใดที่บัณฑิตควรได้รับการปรับปรุงหรือพัฒนาเพิ่มเติม

ผลปรากฏดังนี้

1) ทักษะพื้นฐาน

ผู้ใช้บัณฑิตเห็นว่า ควรปรับปรุงประเด็นต่างๆ ในทักษะด้านนี้ ในระดับปานกลาง ยกเว้น **ภาษาอังกฤษ**ควรปรับปรุงในระดับมาก

2) ความสามารถทางวิชาชีพ

ผู้ใช้บัณฑิตเห็นว่า ควรปรับปรุงประเด็นต่างๆ ในทักษะด้านนี้ ในระดับปานกลาง ยกเว้น **ทักษะการสรุปความ** **ความคิดรวบยอด**

3) ทักษะความสามารถส่วนบุคคล

ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่เห็นว่า ควรปรับปรุงน้อย มีเพียงบางส่วนที่เห็นว่าควรปรับปรุงปานกลาง

4) ทักษะการจัดระบบงาน

ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่เห็นว่า ควรปรับปรุงในระดับปานกลาง ยกเว้น ประเด็น **ทักษะการจัดระบบและการวางแผน** และ **ทักษะการตัดสินใจ** ผู้ใช้บัณฑิตบางส่วนเห็นว่า ควรปรับปรุงมาก

5) ความรู้และเทคนิคเฉพาะด้าน

ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่เห็นว่า บัณฑิตควรได้รับการปรับปรุงในระดับน้อย ยกเว้นบางประเด็น เช่น **ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต** **ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานของงานในระดับสากล** **ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม/สภาพแวดล้อม** ผู้ใช้บัณฑิตบางส่วนต้องการให้พัฒนาบัณฑิตในระดับปานกลาง และบางส่วนต้องการให้พัฒนาในระดับมาก

4.2 แนวทางการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตของ มสธ. ให้สนองความต้องการของ ผู้ใช้บัณฑิต (ฉบับร่าง)

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั้งหมดมาจัดทำเป็นร่างแนวทางการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตของ
มสธ. ได้ร่างแนวทางพัฒนาบัณฑิต ดังนี้

4.2.1 ประเภทของความรู้และทักษะ ที่ควรนำมาพัฒนาบัณฑิต มสธ. ประกอบด้วย ความรู้และทักษะ 5 กลุ่ม ซึ่งในแต่ละกลุ่มมีความรู้และทักษะที่ควรพัฒนาดังนี้

1) กลุ่มทักษะพื้นฐาน

ภาษาอังกฤษ

- การสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการอ่าน/การอ่านเพื่อความเข้าใจ
- การสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการเขียน
- การอ่าน การเขียน การพูด การฟัง

2) กลุ่มความสามารถทางวิชาชีพ

- ทักษะการสรุปความ การสรุปความคิดรวบยอด
- ทักษะการแก้ปัญหา
- ทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม
- ทักษะการวิเคราะห์
- ทักษะความร่วมมือ

3) กลุ่มทักษะความสามารถส่วนบุคคล

- ความรับผิดชอบ ความสามารถทำงานได้ทันเวลา
- ความสามารถในการทำงานร่วมกับคนต่างภาษา ต่างวัฒนธรรม
- ความซื่อสัตย์สุจริต
- การพึ่งพาตนเอง
- ความสามารถในการปรับตัว
- ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น
- การทำงานร่วมกับผู้อื่น

4) กลุ่มทักษะการจัดระบบการงาน

- ทักษะการจัดระบบและการวางแผน
- ทักษะการตัดสินใจ
- ทักษะความเป็นผู้นำ
- การบริหารเวลา

- 5) กลุ่มความรู้และเทคนิคเฉพาะด้าน
 - ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต
 - ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานของงานในระดับสากล
 - ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม/สภาพแวดล้อม
 - ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้สู่การปฏิบัติงาน
- 6) ความรู้และทักษะด้านอื่นๆ
 - ภาษาอาเซียน
 - ทักษะการค้นคว้าข้อมูล
 - ทักษะการนำเสนองานวิชาการ
 - เทคโนโลยีสมัยใหม่ IT
 - ทักษะการพูดในชุมชน
 - คุณธรรมและวินัยในการทำงาน
 - ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของชาติ
 - การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

4.2.2 วิธีการพัฒนาความรู้และทักษะทั้ง 5 กลุ่ม

1) วิธีการพัฒนาในภาพรวม

- จัดเป็นหลักสูตรภาคบังคับให้ทุกคนต้องเรียน (กรณีภาษาอังกฤษ)
- จัดเป็นโปรแกรมให้ศึกษาด้วยตนเอง
- จัดอบรมหลักสูตรระยะสั้น เน้นการฝึกปฏิบัติ
- เพิ่มเป็นรายวิชาในหลักสูตร
- สอดแทรกในทุกวิชา
- เพิ่มในกิจกรรมประสบการณ์วิชาชีพ
- อบรมปฏิบัติการ
- ฝึกงานในสถานการณจริง
- มีหลักสูตรด้านจริยธรรม
- ทำสื่อเสริมให้ความรู้
- แนะนำให้ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้
- จัดสอนออนไลน์

2) วิธีการพัฒนา จำแนกเป็นกลุ่มใหญ่ๆ

2.1) จัดเป็นวิชาเฉพาะให้เรียนเพิ่มเติม ชุดทางไกล / หรืออบรมระยะสั้น / หรือจัดเป็นสื่อเสริมความรู้

- ภาษาอังกฤษ (ฟัง พูด อ่าน เขียน)
- ภาษาอาเซียน
- เทคโนโลยีสมัยใหม่ (ICT)
- การสืบค้นข้อมูล
- หลักและวิธีการนำเสนองานวิชาการ
- การคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม
- ทักษะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ การสรุปความคิดรวบยอด

2.2) สอดแทรกในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง

- ทักษะการสรุปความ
- การวิเคราะห์ สังเคราะห์
- การจัดระบบวางแผน
- การเรียนรู้ตลอดชีวิต
- ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานในระดับสากล
- ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
- การประยุกต์ความรู้สู่งาน

2.3) สอดแทรกในกิจกรรมประสบการณ์วิชาชีพ

- ทักษะความร่วมมือ
- ความรับผิดชอบ
- การปรับตัว
- ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น
- การตัดสินใจ
- การบริหารเวลา
- ความเป็นผู้นำ
- การแก้ปัญหา
- ทักษะการนำเสนองานวิชาการ
- ทักษะการพูดในชุมชน

2.4) จัดอบรมปฏิบัติการ

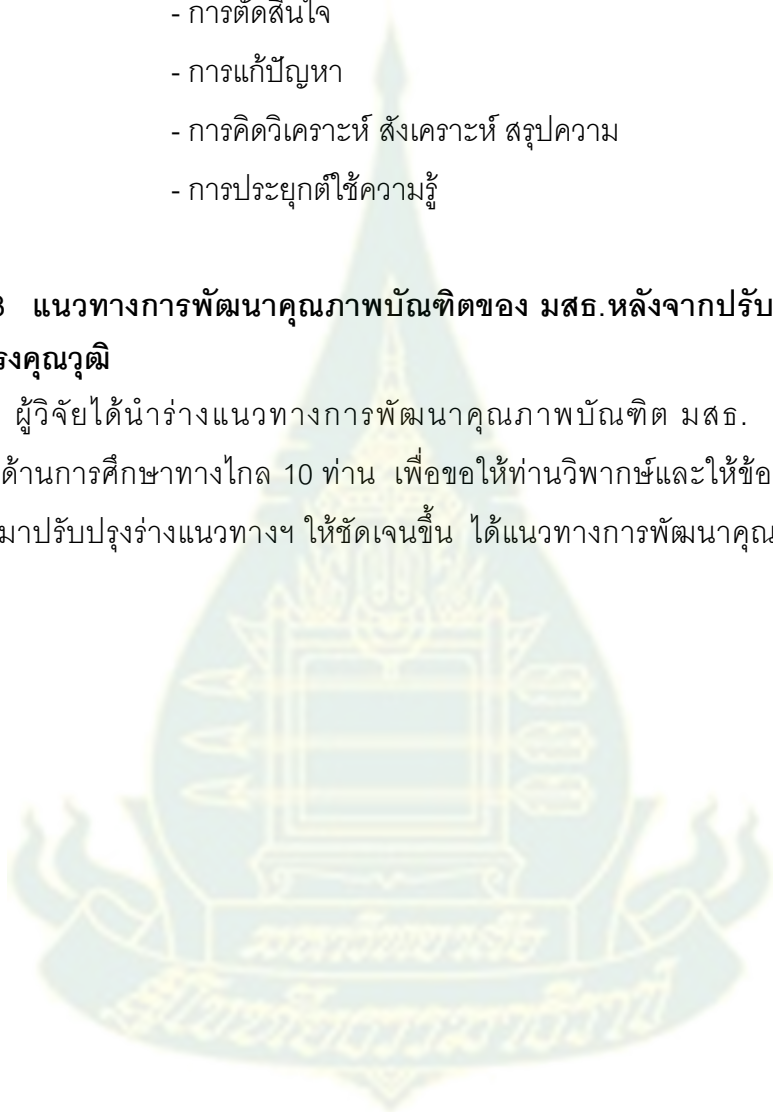
- การเกิดสร้างสรรค์นวัตกรรม
- การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่
- การนำเสนองานวิชาการ

2.5) จัดให้มีการฝึกงานในสถานการณ์จริง

- การตัดสินใจ
- การแก้ปัญหา
- การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปความ
- การประยุกต์ใช้ความรู้

4.3 แนวทางการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตของ มสธ. หลังจากปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยได้นำร่างแนวทางการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต มสธ. เสนอในที่ประชุมผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาทางไกล 10 ท่าน เพื่อขอให้ท่านวิพากษ์และให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงร่างแนวทางฯ ให้ชัดเจนขึ้น ได้แนวทางการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต มสธ. ดังต่อไปนี้

ช่วงปฐมนิเทศ		เมื่อเริ่ม ศึกษา	ระหว่างการศึกษา										ก่อนสำเร็จการศึกษา			
ความรู้เบื้องต้น	ความรู้และทักษะ	วิธี การ/สื่อ	วิธีการ/สื่อ										วิธีการ/สื่อ			
		ใช้ชุดวิชา พื้นฐาน (สิ่งพิมพ์ และสื่อ อิเล็กทรอนิกส์)	ทำ ชุด วิชา ใหม่	สอด แทรก ในชุด วิชาที่ มีอยู่ แล้ว	สื่อ เสริม สื่อ ออนไลน์	สื่อ เสริม CD/ VCD	สื่อ เสริม สื่อสิ่ง พิมพ์	ราย การ วิทยุ	ราย การ TV	สอน เสริม	จัด อบรม ระยะสั้น (คล้าย ประสบ การณ์ วิชาชีพ)	เพิ่มใน กิจ กรรม ชมรม นศ.	สอด แทรก ในชุด วิชาภาค กศ. สุดท้าย	จัด อบ รม 1-2 วัน	ประสพ การณ์ วิชาชีพ	
	2. กลุ่มความสามารถทางวิชาชีพ															
	- ทักษะการสรุปความคิดรวบยอด			✓	✓					✓						✓
	- ทักษะการคิดสร้างสรรค์และ นวัตกรรม		✓		✓			✓	✓	✓		✓				✓
	- ทักษะการวิเคราะห์			✓	✓					✓						
	- ทักษะความร่วมมือ			✓	✓	✓				✓		✓				✓
	3. กลุ่มทักษะความสามารถส่วนบุคคล															
	- ความรับผิดชอบ ทำงานได้ทันเวลา			✓												✓
	- ความสามารถในการทำงานร่วมกับ คนต่างภาษา ต่างวัฒนธรรม		✓					✓	✓							
	- ความซื่อสัตย์สุจริต							✓	✓	✓		✓				✓
	- การพึ่งพาตนเอง							✓	✓	✓						✓

จากแผนภูมิแนวทางการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต มสธ.

แนวทางการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต มสธ. ประกอบด้วย 1) ประเภทของความรู้และทักษะที่ควรพัฒนา 2) วิธีการในการพัฒนา และ 3) ช่วงเวลาในการพัฒนา ซึ่งเป็นการพัฒนาตลอดระยะเวลาของการศึกษา ตั้งแต่แรกเข้าจนสำเร็จการศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การปฐมนิเทศ ในการปฐมนิเทศนักศึกษาในระดับปริญญาตรีนั้น จะเน้นการให้ความรู้เบื้องต้นใน 2 ประเด็นใหญ่ คือ ความรู้เกี่ยวกับการเรียนในระบบการศึกษาทางไกล และการแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

หลังจากการปฐมนิเทศแล้ว เมื่อนักศึกษาเข้าสู่ระบบการเรียนจึงเริ่มให้ความรู้และส่งเสริมความรู้และทักษะทั้ง 5 กลุ่ม ใน 3 ช่วงเวลา ดังนี้

ช่วงเริ่มศึกษา ช่วงเริ่มศึกษาเป็นการให้ความรู้และทักษะในกลุ่มทักษะพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย การให้เรียนรู้ภาษาอังกฤษทั้งด้านการอ่าน เขียน ฟัง พูด ความเข้าใจภาษาอังกฤษรวมทั้ง ทักษะการเรียนในระบบการศึกษาทางไกล ทักษะ ICT และทักษะการแสวงหาความรู้ ค้นคว้าความรู้ วิธีการก็คือ การบรรจุความรู้และทักษะเหล่านี้ลงในชุดวิชาพื้นฐานให้เรียน โดยชุดวิชาจะมีทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ช่วงระหว่างศึกษา ช่วงระหว่างศึกษาเป็นการปลูกฝังความรู้และทักษะในอีก 4 กลุ่ม คือ กลุ่มความสามารถทางวิชาชีพ กลุ่มทักษะความสามารถส่วนบุคคล กลุ่มทักษะการจัดระบบการงาน และกลุ่มความรู้และเทคนิคเฉพาะด้าน รวมทั้งเพิ่มกลุ่มความรู้และทักษะด้านอื่นๆ ซึ่งวิธีการหรือสื่อในการปลูกฝังความรู้ทักษะในแต่ละด้านย่อยๆ จะใช้วิธีการและสื่อที่ต่างๆ กัน เช่น จัดทำเป็นชุดวิชาใหม่ให้ศึกษา ทำเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ CD/VCD สื่อออนไลน์ รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ จัดอบรมระยะสั้น จัดในกิจกรรมชมรมนักศึกษา สอดแทรกในชุดวิชาที่มีอยู่แล้ว เป็นต้น

ช่วงก่อนสำเร็จการศึกษา ในช่วงก่อนสำเร็จการศึกษานี้ ความรู้และทักษะใน 4 กลุ่มที่ให้ในช่วงระหว่างศึกษา อาจนำบางด้านที่ต้องการเน้นมาให้ความรู้ ทักษะ เพิ่มเติมในช่วงนี้ซ้ำอีก เช่น กลุ่มความสามารถทางวิชาชีพ ได้แก่ ทักษะการสรุปความคิดรวบยอด ทักษะการคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม กลุ่มทักษะการจัดระบบการงาน ได้แก่ ทักษะการจัดระบบและวางแผน ทักษะการตัดสินใจ ฯลฯ ทักษะเหล่านี้นำมาให้เพิ่มเติมในช่วงก่อนสำเร็จการศึกษาอีก เพราะจำเป็นต้องนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ ส่วนวิธีการหรือสื่อใช้หลายวิธี ได้แก่ สอดแทรกไปในชุดวิชาที่ต้องศึกษาในภาคการศึกษาท้ายๆ จัดอบรมระยะสั้น จัดในกิจกรรมประสบการณ์วิชาชีพ เป็นต้น